

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 31 ΜΑΪΟΥ 1997 • ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45 • ΕΤΟΣ 3ο • ΦΥΛΛΟ 96ο • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

ONCE I SAW A MAN BLEED TO DEATH

THAT NIGHT PEOPLE WALKED TO THE MOVIES OVER HIS BLOOD.

Προς όλους τους επίδοξους ρυθμιστές της αγοράς:

Πληροφορηθήκαμε πως ξεκίνησε η διαδικασία έκδοσης αδειών και ρύθμισης της αγοράς των μμκ.

Δεν αναγνωρίζουμε τον εαυτό μας σε καμιά διάταξη των νόμων σας, εν τύχως.

Ενημερώστε τα αφεντικά σας ότι δεν διαπραγματεύομαστε τους όρους της ύπαρξής μας και την αυτοδιαχειριζόμενη κοινωνική ραδιοφωνία.

Μας έχει ήδη νομιμοποιήσει η κοινωνία της αυτονομίας, της αξιοπρέπειας και της αντίστασης.

Σε περίπτωση άρνησης αυτής της πραγματικότητας, θα βρείτε την απάντησή μας στους δρόμους της πόλης.

ράδιο Ουτοπία ★ ράδιο Κιβωτός ★ συμπαραστάτες/τριες

Παρατάθηκε τελικά ως τις 19 Ιουνίου η λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση των αιτήσεων για τις άδειες εκπομπής των ραδιοσταθμών στη Θεσσαλονίκη. Η υποβολή και μόνο της κάθε αίτησης πρέπει να συνοδεύεται από την καταβολή περίπου 2.000.000 δραχμών. Το ράδιο Ουτοπία, το ράδιο Κιβωτός καθώς και συμπαραστάτες/τριες από Θεσσαλονίκη κι από Αθήνα έχουν από καιρό ξεκινήσει ενέργειες τόσο στην οικονομική κατεύθυνση όσο και στην πολιτική διάσταση του ζητήματος. Έχουν γίνει επανειλημμένες ανοιχτές ενημερώσεις/συζητήσεις, έχει τυπωθεί σε 5.000 κομμάτια αφίσσα, από την οποία προέρχεται το παραπάνω κείμενο, ενώ την Πέμπτη που μας πέρασε πραγματοποιήθηκε σε διάφορα σημεία της Θεσσαλονίκης θέατρο δρόμου σχετικό με την υπόθεση, μια ενέργεια που θα επαναληφθεί αρκετές φορές μέχρι τις 19 Ιουνίου. Όσο για το οικονομικό ζήτημα, κυκλοφορεί κουπόνι οικονομικής ενίσχυσης και πραγματοποιούνται, σε συνεργασία με άλλες συλλογικότητες και άτομα, εκδηλώσεις οικονομικής ενίσχυσης.

Αντίσταση στις νεκροπόλεις ★ Ενάντια στη φωνή του αφέντη

Ο θάνατος σκεπάζει το ιλιγγιώδες κενό της ύπαρξης

Την πρώτη βδομάδα μετά την ανακήρυξη της "Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό", αναφέρθηκαν ως "αγνοούμενοι" 190.000 από τις 340.000 πρόσφυγες Χούτου που είχαν απομείνει στο πρώην Ζαίρ.

Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για τα αδαμαντορυχεία αυτής της πρώην γαλλικής αποικίας και για το ρόλο που έπαιξε για την επικράτηση του νέου καθεστώτος η μεταβίβαση της εκμετάλλευσής τους από τις γαλλικές στις βορειοαμερικάνικες εταιρείες, που υπέγραψε ο "μαρξιστής" Καμπίλα λίγο πριν εισέλθει θριαμβευτής στη Κινσάσα. Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για το ρόλο που έπαιξε το πάλι ποτέ ινδάλμα των ευαίσθητων συνειδήσεων Νέλσον Μαντέλα ώστε να επιτευχθεί η "ομαλή" μετάβαση στο νέο καθεστώς (σε μια απόπειρα να προστατευθούν τα συμφέροντα των νοτιοαφρικάνικων εταιρειών εκμετάλλευσης των διαμαντιών). Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για την πάγια τακτική των αποικιοκρατών να υποδαυλίζουν τα φυλετικά μίσση, ώστε να εξασφαλίζουν την διαιώνιση της κυριαρχίας τους.

Τίποτα όμως από αυτά δεν θα αποντούσε στο γιατί αυτά τα γεγονότα δεν προκάλεσαν καμμία απολύτως αντίδραση.

Φυσικά, ένας θάνατος, κατάλληλος

παρουσιασμένος στα αδηφάγα βλέμματα των στερημένων από ζωή θεατών και καταναλωτών, είναι τραγωδία. Κάποιες δεκάδες χιλιάδες είναι απλή στατιστική. Πώς όμως να αισθανθεί κάτι για τον κόσμο μας ένας άνθρωπος διαπαιδαγωγημένος από το σύγχρονο σύστημα αθλιότητας ώστε να μην αισθάνεται τίποτα ούτε για τον ίδιο του τον εαυτό; Χωρίς παρελθόν, χωρίς μέλλον, χαμένος σε μια συνεχή κίνηση μέσα στον παγωμένο χρόνο του εμπορεύματος, σε ένα φαινομενικά ιλιγγιώδες παρόν που το μόνο που το καλύπτει είναι η μπόχα της εξατομίκευσης, του κέρδους, της παραίτησης, της αδιαφορίας, του θανάτου κάθετί για το οποίο θα άξιζε να υπάρξει η έννοια του ανθρώπινου;

Σε ένα κόσμο όπου οι εικόνες από τα σήριαλ συγχέονται με τις όποιες φευγαλίες ματιές στο πραγματικό, που κι αυτές άλλωστε πουλιούνται κι αγοράζονται, η αγωνία του ανθρώπινου φιμώνεται από μια παραμορφωμένη ηχώ που πλημμυρίζει τους λαβυρίθους του κέρδους και της διαστροφής της εξουσίας.

"Κάποτε είδα έναν άνθρωπο να αιμοραγεί μέχρι θανάτου. Εκείνη τη νύχτα, άνθρωποι πήγαν να δουν κινηματογράφο περπατώντας πάνω από το αίμα του".

N.N.

Τα ζόμπι δεν είναι χορτοφάγα...

Είναι σίγουρα θαυμάσιο να ζεις στη Θεσσαλονίκη. Σαν αναρχικός, μαθαίνεις ότι αναρχικοί έκαναν επεισόδια στη συναυλία αλληλεγγύης στους ζαπατίστας στην Αθήνα. Σαν μέλος της επιτροπής αλληλεγγύης, διαπιστώνεις ότι οι σύντροφοί σου απάντησαν μέσω της "Ελευθεροτυπίας". Και στη δουλειά, οι συνάδελφοί σου, σχολιάζοντας τους γονείς που θεωρούσαν ζωντανό το πτώμα του παιδιού τους, φτάνουν αβίαστα στο συμπέρασμα: "είναι παρανοικοί αυτοί στην Αθήνα...". Δεν μπορείς παρά να κουνήσεις το κεφάλι.

Για τις μικρές ιστορίες...

Είναι άχρηστο να σχολιάσεις τα επεισόδια. Πέρα από το γεγονός ότι είναι ουσιαστικά αδιάφορα, δεν αποτελούν παρά μια ακόμη επιβεβαίωση της συνολικής και χωρίς εξαιρέσεις τραγωδίας του αναρχικού χώρου. Δεν μπορείς όμως να μην νιώσεις αφελής, απατημένος και εξοργισμένος όταν διαβάζεις στα ΜΜΕ το (πετσοκομμένο) κείμενο της Πρωτοβουλίας Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Ζαπατίστας στην Αθήνα. Επειδή όμως το (αυτονόητο) γεγονός πως ό,τι δημιουργείται στο δρόμο δεν απαντιέται με χαρτοπόλεμο στις εφημερίδες δεν φαίνεται να είναι κατανοητό, για ορισμένα πράγματα χρειάζονται εξηγήσεις.

Για τα ΜΜΕ και για την αντίθεση σ' αυτά...

Υποτίθεται ότι τα στοιχειώδη ζητήματα θα έπρεπε να είναι και στοιχειώδώς λυμένα. Το θέμα όμως των ΜΜΕ και του θεάματος, παρόλη την κεντρικότητα του ζητήματος, τις αναλύσεις που έχουν γραφτεί γι' αυτό και τις δράσεις που έχουν αναπτύξει, εξακολουθεί να παραμένει μια ανοιχτή πληγή. Προκαλώντας και αυτή τη φορά τα αναμενόμενα αποτελέσματα...

Από τις αρχές της δεκαετίας του '90 ανακαλύφθηκε και στην Ελλάδα ο επαναστατικός λόγος της δεκαετίας του '60. Σε μια εποχή που έφερε ανακατατάξεις στην ισορροπία πολιτικής εξουσίας και κεφαλαίου, με τα ΜΜΕ να παίζουν κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση μιας καινούριας ποιότητας στη κυριαρχία, ο αντι-ΜΜΕ λόγος επιχειρήσε να φέρει ένα ρήγμα στην καθολική σιωπή. Η άρνηση του θεάματος σε αρκετές περιπτώσεις διαπέρασε ευρύτερα κοινωνικά κομμάτια, με τόση επιτυχία ώστε το αντι-ΜΜΕ πρόταγμα να περάσει ακόμη και στα ΜΜΕ (σε μια προσπάθεια βέβαια να αφομοιωθεί -το πρόσφατο συνέδριο του Mega στη Θεσσαλονίκη το καταδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο).

Παρόλο που όλοι (φαίνεται να) συμφωνούν στη θεώρηση των ΜΜΕ σαν ένα από τους κεντρικούς πόλους παραγωγής και αναπαραγωγής της εξουσίας, παραμορφωτικό καθρέπτη για την πραγματικότητα, σαν διαβρωτικό μηχανισμό για τη συνείδηση, μέσο παθητικοποίησης και θεμέλιο για την κοινωνική συναίνεση και την ατομική υποταγή, η κοινή θεώρηση (αν υπάρχει) φαίνεται να σταματά εδώ. Από και πέρα, η έλλειψη οποιασδήποτε ουσιαστικής συζήτησης και διαλεκτικής δεν θα μπορούσε παρά να παράγει τη στεία σύγκρουση στον αντίποδα του αποκοιμισμένου τηλεθεατή βρίσκεται ο αυτιστικός επαναστάτης.

Δύο διαφορετικές αντιλήψεις διεκδίκησαν αρκετές φορές την αυθεντία της επαναστατικής αντίληψης στη μιζέρια των αμφιθεάτρων. Σύμφωνα με την πρώτη, τα ΜΜΕ δεν αποτελούν παρά ένα μέσο που πρέπει να χρησιμοποιείται όπου, όποτε και όπως είναι δυνατό για να προωθήσει τη δική μας (με ό,τι μπορεί να σημαίνει αυτό) προπαγάνδα. Σύμφωνα με τη δεύτερη, οποιαδήποτε απεύθυνση στα ΜΜΕ δεν αποτελεί παρά μια μορφή συνδιαλλα-

γής με την εξουσία. Ενδιάμεσες στάσεις, παρόλο που υπήρξαν, ποτέ δεν καταγράφτηκαν ολοκληρωμένα σαν μια τρίτη τάση.

Τα αδιέξοδα και των δύο θεωρήσεων είναι προφανή. Η πρώτη υπονομεύει την άρνηση του θεάματος, αντιμετωπίζει χηρυστικά μια από τις κύριες θεσμίσεις της εξουσίας, υποτάσσει την επαναστατική αντίληψη σε μια εργαλειακή θεώρηση και τελικά παράγει διήμεσους -πολιτικούς χώρους ή άτομα- που αναλαμβάνουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή ανάμεσα στο κίνημα (τέλος πάντων) και την εξουσία. Η δεύτερη ανάγοντας σε απαράβατη στρατηγική την άρνηση των ΜΜΕ, υποχρεώνει ανώτερες αξίες, όπως η ζωή και η ελευθερία (τυπικό παράδειγμα οι απεργίες πείνας) να καλοπωθούν σ' αυτή τη λογική, ακόμα και σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν οι δυνάμεις (ή η θέληση) να αναπτύχθει μια ουσιαστική αλληλεγγύη.

Κάτω απ' αυτές τις αντιλήψεις, η προσγειώση στην πραγματικότητα αποδείχτηκε πολλές φορές επώδυνη. Οι καταλήψεις-μαϊμού στην "Ελευθεροτυπία", ο χαρτοπόλεμος στις εφημερίδες και οι ανάλυσεις για το θέαμα πλάι στις κρατικές διαφημίσεις αποδείκνυαν τη μιζέρια και τ' αδιέξοδα της κάθε τελεολογίας.

Κι όμως, υποτίθεται ότι το κεντρικό ζήτημα δεν είναι η άρνηση (ή η κατάφαση) απέναντι στα ΜΜΕ, αλλά η αντιπληροφόρηση και η διάχυση μιας επαναστατικής αντίληψης. Το φυσικό πεδίο πάνω στο οποίο θα έπρεπε να κριθεί κάθε θεώρηση για τα ΜΜΕ είναι η συνεισφορά της στην ανάπτυξη δικτύων αντιπληροφόρησης και δράσης. Και εδώ η πραγματικότητα μιλάει από μόνη της...

...και για τις επιτροπές αλληλεγγύης στον αγώνα των ζαπατίστας

Ήταν αναμενόμενο οι επιτροπές αλληλεγγύης στον αγώνα των ζαπατίστας να κληρονομήσουν όλη τη σύγχυση πάνω στα ΜΜΕ και στο θέαμα. Πολύ περισσότερο, που τα ζητήματα που είχαν να αντιμετωπίσουν ήταν αρκετά πολύπλοκα από μόνα τους. Από τους πληρωμένους κονδυλοφόρους των εφημερίδων που αρθρογραφούσαν για την μετεξέλιξη του EZLN σε πολιτικό κόμμα, μέχρι την πρόσκληση του Μάρκος σε προσωπικότητες, όπως η Μιτερνάν ή ο Στόουν (όταν επισκέπτονταν τις κοινότητες στην Chiapas, αποχωρούσε ο στρατός και μπορούσαν να καλλιεργήσουν τα χωράφια τους για να μην λιμοκτονήσουν). Απέναντι σε τελείως διαφορετικές αντιλήψεις, η πανελλαδική συνάντηση των επιτροπών αλληλεγγύης το Νοέμβρη πήρε την απόφαση να μην απευθύνεται στα ΜΜΕ για οποιοδήποτε λόγο. Όχι μόνο γιατί τα ΜΜΕ διαστρέβλωναν την πραγματικότητα

της επανάστασης στο Μεξικό, αλλά και γιατί η δράση (βιβλία, μπροσούρες, περιοδικό, προκηρύξεις, πορείες, εκδηλώσεις σ' όλη την Ελλάδα) απέδειξε με τον καλύτερο τρόπο τις δυνατότητες της αυτενέργειας -πολύ πέρα από την αντιπληροφόρηση, τις δυνατότητες της συνάντησης σ' ένα όραμα και σε μια πράξη.

Ο δρόμος για την κόλαση όμως είναι στρωμένος με καλές προθέσεις. Η απεύθυνση στα ΜΜΕ (δελτία τύπου στις εφημερίδες και στους ραδιοσταθμούς) για τη συναυλία στην Αθήνα ήταν στα όρια του ανεκτού, με το ελαφρυντικό φυσικά ότι τα χρήματα που θα έβγαιναν προορίζονταν για την Διηπειρωτική και τον EZLN. Ο χαρτοπόλεμος όμως που ακολούθησε την συναυλία με τα δελτία τύπου στις εφημερίδες, μόνο σε άσκηση μικροπολιτικής παραπέμπει. Το πρόβλημα δεν είναι ότι αθετήθηκαν τα συμφωνημένα, αλλά ότι για μια ακόμη φορά επιχειρείται να μπουν τα

ΜΜΕ εμπόλημα στις διαμάχες που παράγει η τύφλωση και η βλακεία. Τα διδάγματα του παρελθόντος φαίνεται ότι δεν συνέτησαν πολλούς.

Το χειρότερο είναι ότι δεν φαίνεται να έχει γίνει αντιληπτή η σημασία και τα προτάγματα της Διηπειρωτικής. Της προοπτικής όχι απλά ενός διεθνούς δικτύου αντιπληροφόρησης, αλλά συνάντησης και δράσης, όπου τον κεντρικό μηχανισμό αντικαθιστούν οι κοινές επιθυμίες. Αν η λειτουργία των ΜΜΕ είναι η πληροφοριοποίηση των γεγονότων, η μετατροπή δηλαδή της πραγματικότητας σε καταναλώσιμες και αφομοιώσιμες πληροφορίες, η λειτουργία του δικτύου θα είναι ακριβώς η αντίθετη, η αποπληροφοριοποίηση, η συνάντηση δηλαδή των επιθυμιών, η πραγματικότητα της ανάγκης για αντίσταση. Τα ΜΜΕ δεν αποτελούν παιχνίδι για να μπορεί να το χειριστεί κανείς όπως νομίζει. Ειδικά αν τα προτάγματα είναι (θεωρητικά τουλάχιστον) τελείως διαφορετικά. Γιατί το πτώμα του παρελθόντος έχει αρχίσει να μυρίζει. Και αν επιμένουμε να το κρατάμε ζωντανό, πρέπει να θυμόμαστε ότι τα ζόμπι δεν είναι χορτοφάγα...

M.K., N.N., B.P.

...Ya Basta!

Στη συνάντηση των επιτροπών αλληλεγγύης στους ζαπατίστας που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Μάρτη στην Πράγα για τη διοργάνωση της 2ης Διηπειρωτικής Συνάντησης για την Ανθρωπότητα κι Ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό, αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι ίδιες οι επιτροπές πρέπει να συγκεντρώσουν χρηματικά ποσά που θα εξασφαλίσουν τον απαραίτητο για την πραγματοποίηση της 2ης Διηπειρωτικής τεχνικό εξοπλισμό και θα καλύψουν τα έξοδα μετακίνησης προς την Ισπανία ατόμων από το λεγόμενο τρίτο κόσμο και την Ανατολική Ευρώπη. Το ποσό το οποίο αναλογούσε στις επιτροπές από την Ελλάδα ήταν 2.000.000 δραχμές. Από τα έσοδα της συναυλίας που πραγματοποιήσε η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης της Αθήνας, 1.000.000 δραχμές θα διατεθούν γι' αυτό το σκοπό, ενώ τα υπόλοιπα θα αποσταλούν στους ζαπατίστας. Υπολοίπονται επομένως 1.000.000 δραχμές, οι οποίες θα πρέπει να συγκεντρωθούν από την Επιτροπή Αλληλεγγύης της Θεσσαλονίκης. Εμείς, μέλη της Πρωτοβουλίας της Θεσσαλονίκης, που υπογράφουμε και το διπλανό κείμενο, θεωρούμε πως ο μισοπολιτικός/μισοεμπορικός τρόπος συγκέντρωσης χρημάτων γι' αυτή την υπόθεση έχει υπερβεί τα ανεκτά όρια. Πιστεύουμε επίσης πως η συγκέντρωση των χρημάτων δεν θα έπρεπε -αν και θα μπορούσε- να γίνει με τη μέθοδο της απεύθυνσης σε συγκεκριμένα άτομα για συνεισφορά μεγάλων χρηματικών ποσών, στο βαθμό που, τουλάχιστον στη Θεσσαλονίκη, τους τελευταίους μήνες αυτό έχει γίνει επανειλημμένα (δίκες, απόκτηση υλικοτεχνικής υποδομής από το Αυτοδια-

χειριζόμενο Κοινωνικό Κέντρο "Ναυτίλος", την κατάληψη Βαρβάρη και την ομάδα "Μαύρος Ήλιος", ενώ φυσικά εκκρεμεί και το ζήτημα των αδειών για το ράδιο Ουτοπία και το ράδιο Κιβωτός). Ωστόσο, 1.000.000 δρχ είναι ένα χιλιάρικο από χίλια άτομα...

Και αυτός ακριβώς είναι ο τρόπος με τον οποίο θεωρούμε πως πρέπει να συγκεντρωθεί το ποσό. Θα είναι και μια ένδειξη για το πόσοι τελικά ενδιαφέρονται "για να ακουστεί παντού το τραγούδι της αντίστασης, της αξιοπρέπειας και της ελπίδας"...

Για τις επόμενες 3 βδομάδες λοιπόν θα χρησιμοποιηθεί για τη συγκέντρωση του χρηματικού ποσού που απομένει ο λογαριασμός του ταχυδρομικού ταμείου

τηρίου με αριθμό 9444976.

Εκδηλώσεις...

★ Σήμερα, Σάββατο 31 Μάη, η ομάδα **Μαύρος Ήλιος** και το **Ράδιο Κιβωτός** διοργανώνουν συναυλία στα πλαίσια των κινήσεων εν όψει της έναρξης της διαδικασίας χορήγησης αδειών στους ραδιοφωνικούς σταθμούς στη Θεσσαλονίκη. Η συναυλία θα πραγματοποιηθεί στο χώρο μπροστά από το στέκι στο Βιολογικό και θα παίξουν οι: **Κοινωνική Αποσύνθεση, Αθίγγανοι του Σύμπαντος** και **Αγνοημένες Μορφές**.

Για το Άμστερνταμ...

Έχει βρεθεί λεωφορείο για μετάβαση στις κινητοποιήσεις ενάντια στη Διακυβερνητική Συνδιάσκεψη, με κόστος 26.500 το άτομο. Η διαμονή στην Ολλανδία θα γίνει σε χώρους ειδικά διαμορφωμένους από τους εκεί συντρόφους. Για περισσότερες πληροφορίες, στο Αυτοδιαχειριζόμενο Κοινωνικό Κέντρο "Ναυτίλος" (Πατρ. Ιωακείμ 13), τηλ. 031/257.364, E-mail: nautilus@otenet.gr

ΠΑΛΙΑ ΦΥΛΜΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΥΠΑΡΧΟΥΝ: • ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ" (Τηλ: 38.02.040), "ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ" (Τηλ: 36.08.635), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ. (ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΧΤΑ ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ 7.00-10.00μμ.). • ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΤΗΣ VILLA BARBARA (Κρίσπου 7, Πλ. Κουλέ Καφέ, Άνω Πόλη) και στο αυτοδιαχειριζόμενο κοινωνικό κέντρο "ΝΑΥΤΙΛΟΣ" (Πατριάρχου Ιωακείμ 13, τηλ: 257.364) ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΑΡΧΕΙ Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 118/343601-22 ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Για μια Ευρώπη χωρίς ανεργία, επισφαλή απασχόληση και κοινωνικό αποκλεισμό

Σάββατο 31 Μαΐου πορεία από το Πέραμα στην Αθήνα

Στο πλαίσιο της πανευρωπαϊκής πορείας (Άμστερνταμ, 13 και 14 Ιουνίου) ενάντια στην ανεργία την επισφαλή απασχόληση και τον κοινωνικό αποκλεισμό, η *Ελληνική Επιτροπή Πρωτοβουλίας* οργανώνει πορεία από το Πέραμα στην Αθήνα, το Σάββατο 31 Μαΐου.

Οι σταθμοί στην πορεία:

Πέραμα 10.30 πμ: Ξεκινάμε την πορεία από την πόλη της ανεργίας και της εγκατάλειψης, αλλά και των μεγάλων αγώνων. Από τις κινητοποιήσεις των παρατηγματούχων των πρώτων χρόνων της μεταπολίτευσης μέχρι τους αγώνες για τα εργατικά ατυχήματα και το κλείσιμο των ναυπηγοεπισκευαστικών επιχειρήσεων.

Κερατσίνι (νερό) 13.00 πμ: Στάση για να διαμαρτυρηθούμε μαζί με τους εργαζόμενους/ες, τους νέους και τις νέες της πόλης για την "αποκέντρωση της μόλυνσης" για την "ανάπτυξη" σε βάρος των ανθρώπων και του περιβάλλοντος.

Νίκαια - Κορυδαλλός (Περιβολάκι) 14.30 πμ: Στη σκιά των κελιών των φυλακών και των ράτζων του Γενικού Κρατικού, εκεί που η φωνή των απόκληρων ενώνεται με τις φωνές των "απασχολήσιμων" και των ανέργων.

Ρέντης (Συμβολή Θηβών και Π. Ράλλη) 16.00 πμ: Στην αγορά και στους δρόμους του Ρέντη εκεί που οι έλληνες και αλλοδαποί εργάτες καθημερινά αγωνίζονται για την επιβίωση.

Αιγάλεω (Πλ. Εσταυρωμένου) 17.00 πμ: Στην ιστορική εργατόπολη για να θυμηθούμε τους αγώνες των εργοστασιακών σωματείων της προηγούμενης περιόδου, να τιμήσουμε τη μνήμη της δολοφονημένης φοιτήτριας Σωτηρίας Βασιλακοπούλου.

Γκάζι 17.00 πμ: Οι διακρίσεις, οι προκαταλήψεις, η ξενοφοβία και ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι εδώ. Στο Γκάζι ο πολιτισμός δοκιμάζεται. Ως τότε οι ανάξιες αξίες του εθνικού διαχωρισμού και της μισαλλοδοξίας θα εξορίζουν την αλληλεγγύη, την ισότητα και την ελευθερία.

Πλατεία Κλαυθμώνος 20.00 πμ: Στην πλατεία που πήρε το όνομά της από τις πρώτες παθητικές και μοιρολατρικές διαμαρτυρίες των υπαλλήλων του προηγούμενου αιώνα καταλήγει η πορεία ενάντια στην ανεργία.

Τους διαδηλωτές θα υποδεχθούν με ανοιχτή συναυλία η Μαρία Δημητριάδη, ο Γιάννης Θωμόπουλος και οι Africa Congas (συγκρότημα μεταναστών από την Αφρική με μουσική ρέγγε).

Προσυγκέντρωση 9.30 πμ στον Σταθμό Πειραιά.

(Δελτίο τύπου της Ελληνικής Επιτροπής Πρωτοβουλίας)

Πορεία συμπάρτασης στον Όσσι

Ο Erkan Calpur, που είναι αντιρρησίας συνείδησης από το 1993, ξεκίνησε στις 15 Μαΐου μια "προσωπική πορεία" από τη Σμύρνη στο Εσκίσεχir, για να συμπαρασταθεί και να επισκεφτεί τον Οσμάν Μουράτ Ούλκε ή Όσσι. Ο Ερκάν επέλεξε να κάνει αυτή την πορεία μόνος του, χωρίς τη συνοδεία κάποιου αυτοκινήτου. Κάθε μέρα, παίρνει κάποια τηλέφωνα για να ειδοποιήσει ότι είναι καλά. Η πορεία του υπολογίζεται να τελειώσει σε ένα μήνα, κάτω από κανονικές συνθήκες. Παρακάτω είναι η δήλωση που έκανε στις 15 Μαΐου, ξεκινώντας την πορεία:

"Όλοι γνωρίζουμε ότι το κράτος έχει την ανόητη πεποίθηση ότι καθένας που ζει σ' αυτή τη χώρα είναι πρόθυμος να πάρει ένα όπλο και να πολεμήσει. Υπερέβαλε αυτή την ανόητη ιδέα στο σημείο να καλεί τους ανθρώπους να καταταγούν, κι όχι μόνο αυτό, αλλά τους υποχρεώνει να υπακούσουν σ' αυτή την κλήση. Βέβαια, μπορεί κανείς απλά να γελάσει μ' αυτό, γιατί είναι αστείο. Αλλά ο φίλος μου Όσσι κι εγώ θεωρούμε αυτή την στάση υπεροπτική και πρόκληση σε μονομαχία. Εγώ δήλωσα αρνητής στράτευσης το 1993. Από τότε δεν έχει γίνει καμία σύγκρουση ανάμεσα σε μένα και το κράτος.

Όμως, τους τελευταίους μήνες, ένας φίλος μου δέχτηκε επίθεση. Ο Οσμάν Μουράτ Ούλκε ή Όσσι έκαψε τα στρατιωτικά χαρτιά που του έστειλαν και ισχυρίστηκαν ότι του ανήκουν. Αυτή ήταν η απάντησή του στην πρόκληση από το κράτος σε μονομαχία. Ο Όσσι είναι τώρα κρατούμενος από κάποιους ένοπλους στο Εσκίσεχir. Δεν του επιτρέπεται καν οι επισκέψεις.

Τώρα, ανακοινώνω σε φίλους κι εχθρούς ότι θα πάω άοπλος με τα πόδια να δω τον Όσσι. Θα πάω με τα πόδια, γιατί αυτός είναι συνήθως ο καλύτερος τρόπος να ταξιδέψει κανείς. Δεν ξέρω αν αυτό θα ενοχλήσει κάποιους".

"Για το χορό η μουσική είναι απλά ένα στολίδι..."

Το Σάββατο 24 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα μια μεγάλη ροκ συναυλία, μια μεγάλη πολιτική και πολιτιστική γιορτή αλληλεγγύης που μάλλον -υπό τις παρούσες συνθήκες- θα ήταν αδιανόητη αν κεντρικός της άξονας δεν ήταν οι ζαπατίστας. Οι περίπου 3.000 άνθρωποι που συγκεντρώθηκαν στον όμορφο και λειτουργικό χώρο της Σχολής Καλών Τεχνών συνομιλήσαν, ήπιαν, άκουσαν μουσική, έζησαν κάποιες ευχάριστες στιγμές, διασκέδασαν. Κάποιοι -μάλλον λίγοι- ήρθαν για τη ροκ φάση, άλλοι για το πολιτικό περιεχόμενο της συναυλίας, άλλοι γιατί εξακολουθούν να διαθέτουν ευαισθησίες, άλλοι γιατί έχουν αναγνωρίσει στο λόγο και την πρακτική των ζαπατίστας την ύπαρξη του καινούριου, άλλοι γιατί ενδιαφέρθηκαν να έρθουν σε επαφή με κάτι που δε γνώριζαν. Είναι σχεδόν βέβαιο πως οι περισσότεροι έλαβαν -σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό- τα συλλογικά και αντιπροσωποκρατικά μηνύματα του τόσο μοναχικού και συνάμα τόσο παγκόσμιου αγώνα των ζαπατίστας. Η συναυλία -με όλες τις αντιφάσεις που εμπεριέχει μια μεγάλη διοργάνωση- δεν αποτέλεσε παρά μια στιγμή στην πορεία των δραστηριοτήτων της πρωτοβουλίας, αλλά και των ανθρώπων που συμμετέχουν ενεργά σε αυτές. Το στοίχημα παραμένει ανοιχτό.

K.T.

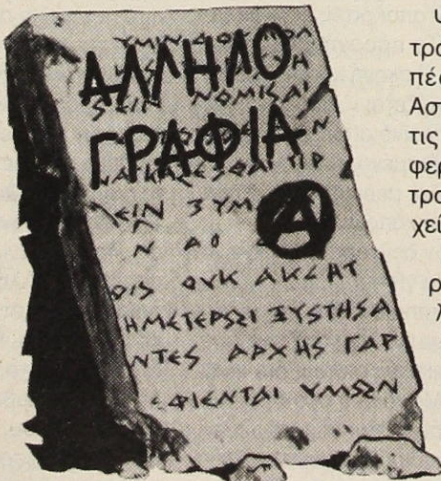
Ο γενικός οικονομικός απολογισμός της συναυλίας αλληλεγγύης στην Α.Σ.Κ.Τ. έχει ως εξής:

Έξοδα	Έσοδα
562.000 ηχητικά, ηλεκτρολογικά	2.462.535 εισόδοι
213.500 αφίσσα, προκηρύξεις, κόλες, πανώ	1.066.452 μπύρες
84.500 βαρέλια, πάγος, υλικά μπαρ	261.000 ποτά, αναψυκτικά
216.000 εξέδρα, οικοδ. υλικά	102.000 μπουφές φαγητού
23.000 προβολέας, σλάιτς	
σύνολο: 1.099.000	σύνολο: 3.891.987
καθαρά έσοδα: 2.792.987	

Η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Ζαπατίστας στην Αθήνα θα διαθέσει -όπως είχε ανακοινώσει- το σύνολο των εσόδων για την ενίσχυση του αγώνα των Ζαπατίστας (τα χρήματα θα δοθούν απευθείας στον E.Z.L.N.), καθώς και για τη διοργάνωση της 2ης Δημητριακής Συνάντησης ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό και για την Ανθρωπότητα (εισπληρία των συντρόφων από χώρες του τρίτου κόσμου και της πρώην ανατολικής Ευρώπης, κλπ), που θα πραγματοποιηθεί το καλοκαίρι στην Ισπανία. Η ακριβής κατανομή των χρημάτων θα αποφασιστεί την ερχόμενη εβδομάδα.

Ευχαριστούμε τον Β.Τ. από τη Σκόπελο για το βιβλίο που μας έστειλε "Χρόνος, εργασιακή πειθαρχία και βιομηχανικός καπιταλισμός" του Ε.Π. Τόμσον με αφορμή τη δημοσίευση του κειμένου "Η τυραννία του ρολογιού" του G. Woodcock στο προηγούμενο φύλλο.

Αλφα
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

ΕΤΟΣ 3ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 96

ΕΚΔΟΤΗΣ: "ΑΛΦΑ" Α.Μ.Κ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45
Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη 7.00-10.00μ.μ.
ΤΗΛ. - FAX: (01) 64.58.112
E-mail: alfanarc@compulink.gr
ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809
Τ.Κ. 100 35
ΑΘΗΝΑ

Ψάχνοντας για ταξί αρκετά τετράγωνα πιο κάτω στην Πειραιώς, πέσαμε πάνω στο μπλόκο της Αστυνομίας και με τη βία -παρά τις διαμαρτυρίες μας- μας μετέφεραν στο αστυνομικό τμήμα Πετραλώνων για "εξακρίβωση στοιχείων".

Εκεί έψαξαν ως και τα τσιγάρα μας, τα δικά μας και των άλλων 30 περίπου νέων, που είχαν συλλάβει με τον ίδιο τρόπο (τρεις από αυτούς τους χτύπησαν κατά τη σύλληψη) και που ήταν το ίδιο άσχετοι με τα επεισόδια.

Περάσαμε όλη τη νύχτα, από τις 3.30 μ.μ. ως το πρωί, έχοντας να αντιμετωπίσουμε τις ειρωνείες, τις αγριάδες και τα καψόνια των αστυνομικών. Τα αγόρια (23 άτομα) τα κλειδώσαν σε ένα δωμάτιο και δεν τα άφησαν να τηλεφωνήσουν πριν τις 6.30 το πρωί. Δημιούργησαν κλίμα ανασφάλειας δίνοντας αντιφατικές απαντήσεις στις ερωτήσεις μας για το πότε θα τελειώσουμε με την εξακρίβωση (να σημειώσουμε ότι οι μισοί περίπου είχαν ταυτότητες).

Στις 5.30 άφησαν να εννοηθεί ότι πρόκειται να γίνει προανάκριση για τα επεισόδια μπροστά στην Α.Σ.Κ.Τ. και για το σκοπό αυτό, μας μετέφεραν σε δύο ομαδες (φορώντας στους πρώτους και χειροπέδες) με κλούβες και συνοδεία περιπολικών στο Μοσχάτο.

Στο τμήμα του Μοσχάτου καταλάβαμε ότι δε θα γίνει καμιά προανάκριση, παρόλο που πήραν κανά δυο γραπτές καταθέσεις. Η σύλληψή μας και η όλη ταλαιπωρία έγιναν μόνο για να επιδείξουν έργο και να ανακοινωθεί μέσα από τα ΜΜΕ ότι συνέλαβαν 30 άτομα για το κάψιμο των αυτοκινήτων. Αυτό που ονόμαζαν προανάκριση έγινε μόνο για να διασκεδάσουν τη μιζέρια τους.

4-5 όργανα της αστυνομίας καθισμένοι στις πολυθρόνες τους, πίνοντας το φραπέ τους, με ύφος πότε άγριο και πότε αμήχανο, ρωτούσαν ειρωνευόμενοι τι είναι οι ζαπατίστας, τι δουλειά έχουμε με το Μεξικό, αν πίναμε ούζο στη συναυλία και σε μια γιατρίνα ρωτούσαν τι είναι η ομοιοπαθητική. Προσπάθησαν να τρομοκρατή-

σουν ένα ανόητο, λέγοντάς του ότι κάποιος τον κάρφωσε ότι συμμετείχε στα επεισόδια. Επίσης αγρίευσαν στις κοπέλες που είπαν πως δεν ήξεραν ποιοί έριξαν τις μολότοφ. Και σε μία απ' αυτές έλεγαν: "Μπρος, σήκω, πήγαινε εκεί, μείνε όρθια, κάτσε κάτω", ενώ υποτίθεται την ανέκριναν.

Φύγαμε εξαντλημένοι στις 9.30 το πρωί, ενώ, ως την τελευταία στιγμή, συνεχίζονταν οι πλάκες του σπιλ, πήγαινε τους στο αυτόφωρο, κλπ...

Η εμπειρία μας ήταν οδυνηρή και αποκαλυπτική μαζί. Είμαστε οργισμένοι, γιατί συνειδητοποιήσαμε ότι η δυνατότητα ενός πολίτη να συμμετέχει σε ζωντανές και δημιουργικές δραστηριότητες, όπως αυτή η συναυλία, καταργείται τόσο εύκολα από τα όργανα που το κράτος έχει ορίσει ως "φύλακες της δημόσιας τάξης", και ότι ο πολίτης είναι ουσιαστικά απροστάτευτος απέναντι στις μεθοδεύσεις τους.

Δύο από τους συλληφθέντες

Άλλη μια μέρα στο δρόμο

“Καλημέρα τηλεφώνω για την αγγελία”. Κλείνω το τηλέφωνο. Προλαβαίνω δεν προλαβαίνω. Πάλι θα τρέχω από τη μια άκρη στην άλλη. Δεν έχω όμως και πολύ χρόνο. Πρέπει να γίνω εμφανίσιμη. Σκατά. Χάλια είμαι αλλά δεν έχω και χρόνο να φτιαχτώ, πρέπει να προλάβω το λεωφορείο μπας και πάω και σε κείνη την άλλη δουλειά που μου είπαν. Να πάρει, με την τσιμπλα στο μάτι. Ούτε μια τζούρα καφέ δεν ήπια. Ελπίζω να πήρα τις τσίχλες μην τους βρωμάω τσιγάρο πρωί πρωί. Τι στο διάολο όμως. Κωλοδουλειά είναι αλλά δεν έχει και τίποτα άλλο αυτό τον καιρό. Παιδί για όλες τις δουλειές σ' αυτήν ηλικία. Τουλάχιστο έχει βασικό και ένσημα. Ό,τι και να 'ναι καλύτερα από τα φυλλάδια θα είναι. Εδώ είμαστε. Εντάξει δεν άργησα. Μόνο το νοίκι έχω αργήσει και την ΔΕΗ. Δεν πειράζει. Θα μου κάτσει η δουλειά και θα τα δώσω. Ωχ τι είναι όλοι αυτοί; Φαίνεται θα έχει αγγελία και για άλλη θέση. Πως δεν την είδα. “Ήρθα για την αγγελία”. Η βαρυστημένη κοπελιά πίσω από το γραφείο, μου δίνει γρήγορα να καταλάβω πως το πλήθος που στριμώχνεται στον προθάλαμο έχει τον ευσεβή πόθο να γίνει

παιδί για όλες τις δουλειές. Οι μισοί και βάλε έχουν μάλλον προ πολλού περάσει την ηλικία που θα τους αποκαλούσε κάποιος παιδί. Περιμένω τη σειρά μου. Δεν υπάρχουν τασάκια. Κουράγιο. Δεν τους κρατάει πολύ μέσα. Η τελευταία άργησε πολύ. Βαθιές ανάσες. Μα να μην υπάρχει τασάκι; Τόση ώρα χωρίς τσιγάρο; Αμάν πέρασε η ώρα πως θα προλάβω να πάω στο άλλο ραντεβού; και είναι στου διαόλου τη μάνα. “Περάστε”. Επιτέλους, ελπίζω να μην έχω τσαλακωθεί πολύ. “Καθίστε”. Χαμογέλα και γίνε ευγενική με το μαλάκα που σε κοιτά λες και παίρνει γάιδαρο. Προσπάθησε να μην αναφέρεις το οικονομικό. “Θα σας ειδοποιήσουμε μέχρι το τέλος της εβδομάδας”. Κατάλαβα. φέξε μου και γλίστρησα. Στο τσακ προλαβαίνω το επόμενο ραντεβού. Τι μαλάκας. Τι με κράτησε τόση ώρα εκεί μέσα; Άντε στριμώξιδο πάλι στο λεωφορείο. “Άσε κάτω τον κώλο μου ρε μαλάκα. Τι το πέρασες;” Ευτυχώς κατεβαίνω. Ουφ, που είναι τώρα στο 11 ή στο 21; Μάλλον 2 είναι αυτό. Να με πάρει τι γράμματα είναι αυτά. Να μάθεις τώρα αν κάνεις λάθος και το χάσεις το ραντεβού. Είναι και από γνωστό. Να το. Πάλι καλά, τυχερή είμαι.

Φτου, φαίνεται ότι έτρεχα. Βαθιές ανάσες. “Ήρθα για την θέση. Σας μίλησε νομίζω ο...”. “Α, ναι βέβαια, μόνο που η θέση κατελήφθη προ ολίγου. Αφήστε όμως τα στοιχεία σας σε περίπτωση που αδειάσει κάποια θέση να σας ειδοποιήσουμε, αν φυσικά δεν έχετε τακτοποιηθεί.” Να 'μαστε πάλι. Τζίφος. Χρειάζομαι ένα τσιγάρο. Τι γκαντεμιά και αυτή. Πέντε φόρες σε λιγότερο από μια βδομάδα πολύ είναι. Και την προηγούμενη μια από τα ίδια ήτανε και την προπροηγούμενη και τους τελευταίους 3 μήνες. Το έχει η μοίρα μου τελικά να την βγάσω με φυλλάδια, γκάλοπ και δανεικά. Ήρθε το λεωφορείο να βρω να καθίσω τουλάχιστον. Εντάξει έχω ακόμα καμιά βδομάδα. Είναι όμως και η ΔΕΗ. Άντε καλά το νοίκι πες, αλλά η ΔΕΗ; Βαθιές ανάσες. Πάλι στη γιόγκα το έριξα. Να πάρω κανένα τηλέφωνο μπας και έχει κανένα γκάλοπ; άσε μωρέ, αύριο έχει τις πολλές αγγελίες. Αν δεν κάτσει τίποτα τότε θα τα ξαναρχίσω. Βλέπουμε. Αύριο άλλωστε ξεκινάει μια καινούρια μέρα.

Γελάω νευρικά και κατεβαίνω απ' το λεωφορείο.

E.K.Ψ.

Μικρά παραλείπόμενα μιας γενοκτονίας

Ο φακός κάνει ζουμ στη σκηνή. Σ' ένα ορεινό τροπικό τοπίο, κάπου στα υψίπεδα της κεντρικής Αφρικής, 340.000 άνθρωποι, εμφανώς καταβεβλημένοι, μετακινούνται σε μικρές ανοργάνωτες ομάδες. Είναι πρόσφυγες Χούτου, 190.000 απ' αυτούς ήδη θεωρούνται “αγνούμενοι” (κοινώς νεκροί) και στην κάμερα φαίνεται ξεκάθαρα ότι λιμοκτονούν. Ήταν όμως ένα πρόσκαιρο πέρασμα του φακού από την τελευταία(;) μεγάλη γενοκτονία του 20ου αιώνα, αναγκαίο για να δοθεί κάποια δραματική υπόσταση στη μεγαλειώδη παραγωγή. Ήρθε η ώρα να αποχαιρετίσουμε τους κομπάρσους, έτσι και αλλιώς όσοι επιζούν θα είναι αύριο-μεθαύριο νεκροί.

Τώρα η κάμερα κάνει ζουμ στον κύριο πρωταγωνιστή. Διακρίνεται καθαρά να χαιρετάει τον κόσμο, όρθιος πάνω σε ένα στρατιωτικό τζιπ καθώς αυτό διασχίζει ένα χωματόδρομο ανάμεσα σε τρώγλες στην πρόσφατα κατελειμμένη πρωτεύουσα. Χαμογελάει -και έχει κάθε λόγο να το κάνει, καθώς είναι ο καινούριος δικτάτορας. Τη στιγμή που τον συλλαμβάνει η κάμερα, σκέπτεται ότι θα πρέπει να δηλώσει στους ξένους ανταποκριτές ότι θα πρέπει να δηλώσει στους ξένους ανταποκριτές ότι κάποια στιγμή θα προκηρύξει εκλογές. Τα προσχήματα, πάνω απ' όλα θα πρέπει να κρατηθούν. Η σκηνή κρατάει αρκετή ώρα και καθώς η κάμερα ετοιμάζεται ν' αποχωρήσει, κάνει μια σύντομη στάση σ' ένα πλαϊνό απόμερο δρομάκι. Το πλάνο δεν είναι καλά νεταρισμένο, η εικόνα είναι θολή, διακρίνεται όμως μια ομάδα, μερικοί απ' αυτούς με όπλα, να ξυλοκοπούν κάποιον ή κάποιους.

Τώρα ο φακός παρουσιάζει τον δεύτερο πρωταγωνιστή. Πλάνο κοντινό, που σταδιακά γίνεται πολύ κοντινό. Είναι εμφανές ότι περπατάει σε κάποιο κήπο, ένα μεγαλοπρεπές κτίριο, πιθανόν και έπαυλη, εμφανίζεται και που και που στο κάδρο. Από τα στοιχεία της σκηνής δεν είναι ξεκάθαρα αν η εικόνα είναι στο Μαρόκο ή στο Μονακό. Ο δεύτερος πρωταγωνιστής μοιάζει νευρικός, τα χείλια του τραβιούνται ξαφνικά σε μια γκριμάτσα γυμνώνοντας τα δόντια του. Δεν φαίνεται ευχαριστημένος. Παρόλα αυτά έχει 4 δισεκατομμύρια δολάρια σαν αμοιβή από την παραγωγή στην οποία πήρε μέρος. Κάτι είναι κι αυτό.

Η ταινία πλαισιώνεται από πολλούς και γνωστούς ηθοποιούς. Ο σκηνοθέτης επέλεξε πραγματικά πρωτότυπο τρόπο για να τους παρουσιάσει. Η κάμερα στέκεται μπροστά από ένα μαγαζί τηλεοπτικών συσκευών. Είναι βράδυ, τα φώτα του δρόμου είναι αγνά και στη βιτρίνα του μαγαζιού, σ' ένα τοίχο από τηλεοπτικές οθόνες, προβάλλονται τρία διαφορετικά κανάλια. Είναι εύκολο για το θεατή ν' αναγνωρίσει τον πρόεδρο των ΗΠΑ, τον πρωθυπουργό της Ολλανδίας και τον γνωστό αγωνιστή, πρόεδρο της Νοτίου Αφρικής. Μιλάνε σε κάποιο φανταστικό ακροατήριο, το στόμα τους ανοιγοκλείνει ακατά-

παυστα και επειδή δεν υπάρχει ήχος, φαντάζουν πολύ σπουδαιοφανείς και πολύ γελοίοι. Αν ο θεατής δεν είναι ανύποπτος, μπορεί εύκολα να φανταστεί το κοινό σημείο που τους ενώνει. Το Ζαίρ, φυσικά. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ έχει κάθε λόγο να χαιρέται, καθώς εταιρίες αμερικάνικων συμφερόντων αντικατέστησαν τις γαλλικές και τις νοτιοαφρικάνικες στα αδαμαντορυχεία τους Ζαίρ. Ο πρωθυπουργός της Ολλανδίας μοιάζει κάπως αγχωμένος. Λογικό, καθώς η Ολλανδία αποτελεί την έδρα των καρτέλ διαμαντιών, εκεί καταλήγει ο μόχθος δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων και μετασχηματίζεται σε περιουσίες δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Ο πρόεδρος πρέπει να διασφαλίσει τα συμφέροντα της χώρας, έτσι δεν είναι καθόλου παράξενο που η Ολλανδία χαιρέτισε από τις πρώτες τον καινούριο δικτάτορα. Ο αγωνιστής πρόεδρος της Νοτίου Αφρικής, ε, φαίνεται κάπως περιέργος στο πλάνο, δεν μοιάζει καθόλου αγωνιστής. Μάλλον όχι, απλά δεν αγωνίζεται στις μεσολαβητικές του προσπάθειες για τίποτα Χούτου -απ' αυτούς μυριάδες, δεν θα εκλειψουν- αγωνίζεται όμως σκληρά για τα συμφέροντα των πολυεθνικών της χώρας του. Ο θεατής πρέπει να δείξει κατανόηση, είναι σκληρό πράγμα η εξουσία.

Πριν κλείσει η ταινία πρέπει να καταδειχτούν και οι παραγωγοί. Η κάμερα κάνει κοντινό ζουμ στον επιβλητικό τρόπο του χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης. Καθώς απομακρύνεται αργά, αποκαλύπτοντας το πολύβουο μελίσσι των εκατοντάδων χρηματιστών, κάποιος που καταλαβαίνει από την πλασματική οικονομία του χρηματιστηρίου, προλαβαίνει να διακρίνει ότι οι μετοχές των μεταλλευτικών εταιρειών ανεβαίνουν γοργά. Αλλά ανεβαίνουν επίσης και οι μετοχές όλων σχεδόν των εταιριών υψηλής τεχνολογίας. Φυσιολογικά, το Ζαίρ αποτελεί μαζί με τη Σιβηρία ένα μοναδικό θησαυροφυλάκιο από σπάνιες γαίες. Πολύ σπάνια μεταλλεύματα που χρησιμοποιούνται σε μικρές, αλλά απόλυτα αναγκαίες ποσότητες, στους ημιαγωγούς, στη μικροηλεκτρονική, στην αεροδιαστημική βιομηχανία. Καθώς τ' αποθέματα απ' αυτές είναι σχεδόν ανύπαρκτα, η αξία του Ζαίρ είναι ανυπολόγιστη, κάτι που η CIA λάμβανε πάντα υπόψη της στα χρόνια του ψυχρού πολέμου. Η καλή υπηρεσία μπορεί κι αυτή να αισθάνεται ευχαριστημένη.

Ο σκηνοθέτης έχει ετοιμάσει ένα καταπληκτικό τέλος. Η κάμερα πλανιέται πάνω από μια πόλη. Καθώς πλησιάζει κοντά, γίνεται ξεκάθαρα ότι η πόλη ήταν πρόσφατα πεδίο μάχης. Τα κτίρια καπνίζουν ακόμη πιο κοντά, ο θεατής διαπιστώνει ότι ανάμεσα στα πτώματα μαύρων υπάρχουν και λευκοί. Σέρβιοι μισοφόροι, η νεκρική ακαμψία τους δίνει μια πολύ άγρια -και ταυτόχρονα απόρημη- παράξενο-όψη. Πολέμησαν για τον προηγούμενο δικτάτορα όταν έπαψαν να σφάζουν μουσουλμάνους στη Βοσνία. Θα μπορούσαν να ήταν και μουσουλμάνοι που κάποτε έσφαζαν σέρβους, η τύχη σ' αυτά τα πράγματα είναι τυφλή. Έτσι κι αλλιώς είναι αναλώσιμοι. Όπως όλοι μας.

Καλή σας νύχτα!

M.K.

Ο αγώνας των αγροτών τώρα δικαιώνεται

Την περασμένη βδομάδα ολοκληρώθηκε η δίκη των μελών της πανθεσσαλικής επιτροπής για τις πρόσφατες αγροτικές κινητοποιήσεις. Μια από τις πολλές δίκες - καταδίκες των αγροτών που έχουν πραγματοποιηθεί το τελευταίο διάστημα και που θα συνεχίσουν να γίνονται για αρκετό καιρό ακόμα, μιας και ο αριθμός των αγροτών που είναι υπό δίωξη ανέρχεται σε αρκετές χιλιάδες. Η δίκη αυτή είχε μια ιδιαίτερη βαρύτητα εξαιτίας της σύνθεσης των δικαζόμενων αλλά και όσων διαδραματίστηκαν πριν και κατά τη διάρκεια του δικαστηρίου. Με την απόφαση του δικαστηρίου η εξουσία έστειλε σαφές πολιτικό μήνυμα όχι μόνο προς τους αγρότες αλλά προς όλους όσους είναι πιθανόν αύριο να βρεθούν στους δρόμους. Παρά τη σαθρότητα και τις αντιφάσεις της ακροαματικής διαδικασίας, παρότι το δικαστήριο χρειάστηκε να μετατρέψει την κατηγορία από “ηθική συνέργεια σε παρακώλυση συγκοινωνιών” σε “άμεση συνέργεια σε παρακώλυση συγκοινωνιών” η πλειοψηφία των δικαζόμενων καταδικάστηκε σε 6μηνη φυλάκιση με 3ετή αναστολή. Ήταν μια απόφαση ειλημμένη πριν την δίκη, μια απόφαση τσαμπουκά της εξουσίας ενάντια σε αυτούς που την αμφισβήτησαν. Οι δικαστές εκτελούσαν εντολές άνωθεν. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο σημερινός υπ. Δικαιοσύνης Ευαγ. Γιαννόπουλος ήταν το πρωτοπαλίκαιο της κυβέρνησης στην προσπάθεια πολιτικής και ιδεολογικής τρομοκράτησης των αγροτών στη διάρκεια των τελευταίων αγροτικών κινητοποιήσεων. Το κλίμα για μια πολιτική δίκη διαμόρφωσαν με τις δηλώσεις τους ο υφυπουργός Γεωργίας Δ. Σωτηρλής και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Ρέππας.

Το προσώπειο του εκσυγχρονισμού, του κοινωνικού διαλόγου και της συναίνεσης έπεσε για να δώσει τη θέση του στο στυγνό πρόσωπο της καταστολής.

Η εξουσία με αυτήν την απόφαση εκδικείται αναδρομικά τους αγρότες γιατί την αφήφησαν και την εξευτέλισαν, μέχρι ενός σημείου, πριν τους μαντρώσει η Πανθεσσαλική στις κινητοποιήσεις του Φλεβάρη. Θέλει να σπείρει την τρομοκρατία και τον εκφοβισμό στον αγροτικό κόσμο για να μην τολμήσει να ξανασηκώσει κεφάλι και να παλέψει για τα δικά του.

Οι συνεχιζόμενες διώξεις των αγροτών αφορούν όλους όσους βιώνουν καθημερινά τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, όλους όσους αγωνίζονται για την ανατροπή αυτής της πραγματικότητας.

T.A.

Η προς έγκριση συνθήκη Σένγκεν

Στη βουλή έχει φτάσει το νομοσχέδιο που επικυρώνει την συνθήκη Σένγκεν, μετά από κυοφορία ετών και παρά τις αντιδράσεις ακόμα και ενός κομματιού του αστικού κόσμου, η Ελλάδα μπαίνει στο σύστημα ασφάλειας Σένγκεν. Μπαίνει δηλαδή στον τεράστιο ιστό φακελώματος και καταστολής που πραγμάτωσε τους εφιάλτες του Όργουελ. Το 1984 είναι εδώ. Και επειδή αυτά τα πράγματα καλό είναι να μην τα παίρνουν χαμπάρι οι πολίτες, η όλη διαδικασία γίνεται εν κρυπτώ. Σαν ελάχιστη συμβολή πληροφόρησης και αντίστασης στην συνθήκη Σένγκεν αναδημοσιεύουμε κάποια αποσπάσματα από το βιβλίο "Συνθήκη Σένγκεν", το μονοπώλιο της έννομης βίας και η ενοποίηση των μηχανισμών καταστολής".

"... Με τον όρο συνθήκη του Σένγκεν εννοούμε έναν κολοσσιαίο μηχανισμό που έχει ως στόχο την καταστράτηγηση της ελευθερίας του ατόμου, την κατάργηση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εξάπλωση του ρατσισμού και του εθνικισμού.

Ο κίνδυνος μεγαλώνει καθώς όλο και περισσότερες χώρες μπορούν να ενταχθούν μελλοντικά στο σύστημα αυτό. Πρόκειται για έναν νοητικό κάποιον επινόησαν έτσι ώστε να επιβάλουν για άλλη μια φορά τον κατασταλτικό χαρακτήρα του κράτους. Άλλο ένα εξευτελιστικό και απαράδεκτο σύστημα έρχεται να προστεθεί και να ταυτιστεί με αυτούς που έχουν την εξουσία στα χέρια τους.

Η συνθήκη του Σένγκεν δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα ηλεκτρονικό φακέλωμα που θα περιέχει στοιχεία για ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Η συμφωνία του Σένγκεν υπογράφηκε στις 14 Ιουνίου του 1985 σε μια πόλη του Λουξεμβούργου, τη Σένγκεν. Οι χώρες που πήραν μέρος ήταν τα Βέλγιο, η Γερμανία, η Γαλλία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία. Στις 19 Ιουνίου του 1990 υπογράφηκε πλέον η εφαρμογή της συμφωνίας η οποία:

α) καταργεί τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα των χωρών μελών της συνθήκης.

β) διασφαλίζει την ελεύθερη διέλευση των πολιτών από τα σύνορα.

Μέσα στα επόμενα δύο χρόνια προσχώρησαν η Ιταλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ελλάδα. Η Δανία και η Αυστρία ζήτησαν να έχουν θέση παρατηρητή. Η Βρετανία και η Ιρλανδία αρνήθηκαν να συμμετάσχουν.

Η εφαρμογή της συνθήκης ξεκινά στις 26 Μαρτίου του 1995.

Το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν αποτελείται από ένα κεντρικό ηλεκτρονικό υπολογιστή ο οποίος είναι εγκατεστημένος στο Στρασβούργο και τα στοιχεία που μπορούν να καταχωρηθούν σ' αυτόν ξεπερνούν τα 9.000.000. Για τον σκοπό αυτό εργάζονται 30 ειδικοί της πληροφορικής βοηθούμενοι από 7 εκπροσώπους των 7 χωρών

μελών. Το σύστημα αυτό κατασκευάστηκε από τον όμιλο Σέμα, ο οποίος αποτελείται από την γερμανική Ζίμενς και τη γαλλική Μπούλ.

Τα δεδομένα που καταχωρούνται στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν είναι τα στοιχεία που διαθέτει κάθε χώρα από τις αστυνομικές της αρχές.

Η επιτροπή των κρατών μελών της Συνθήκης Σένγκεν συνέρχεται κάθε 6 μήνες και αποτελείται από ανώτερα στελέχη των υπηρεσιών Εξωτερικών, Εσωτερικών ή Δικαιοσύνης. Μέσα απ' αυτήν την Επιτροπή έχει προβλεφθεί ότι θα υπάρξουν συγκριμένες ομάδες εργασίας (αναφέρονται κάτω από τα ανάλογα άρθρα).

Κάθε κρατος μέλος έχει το δικαίωμα να δίνει επιλεκτικά στοιχεία στο κεντρικό αρχείο του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

Τα στοιχεία αυτά θα αφορούν:

α) τα άτομα που δεν είναι αποδεκτά.

β) τα άτομα που καταζητούνται για έκδοση ή για δικαστική δίωξη.

γ) τα άτομα υπό παρακολούθηση και άτομα εξαναγκασθέντα.

δ) κατάλογος για κλεμμένα αυτοκίνητα, όπλα, διαβατήρια και επιταγές.

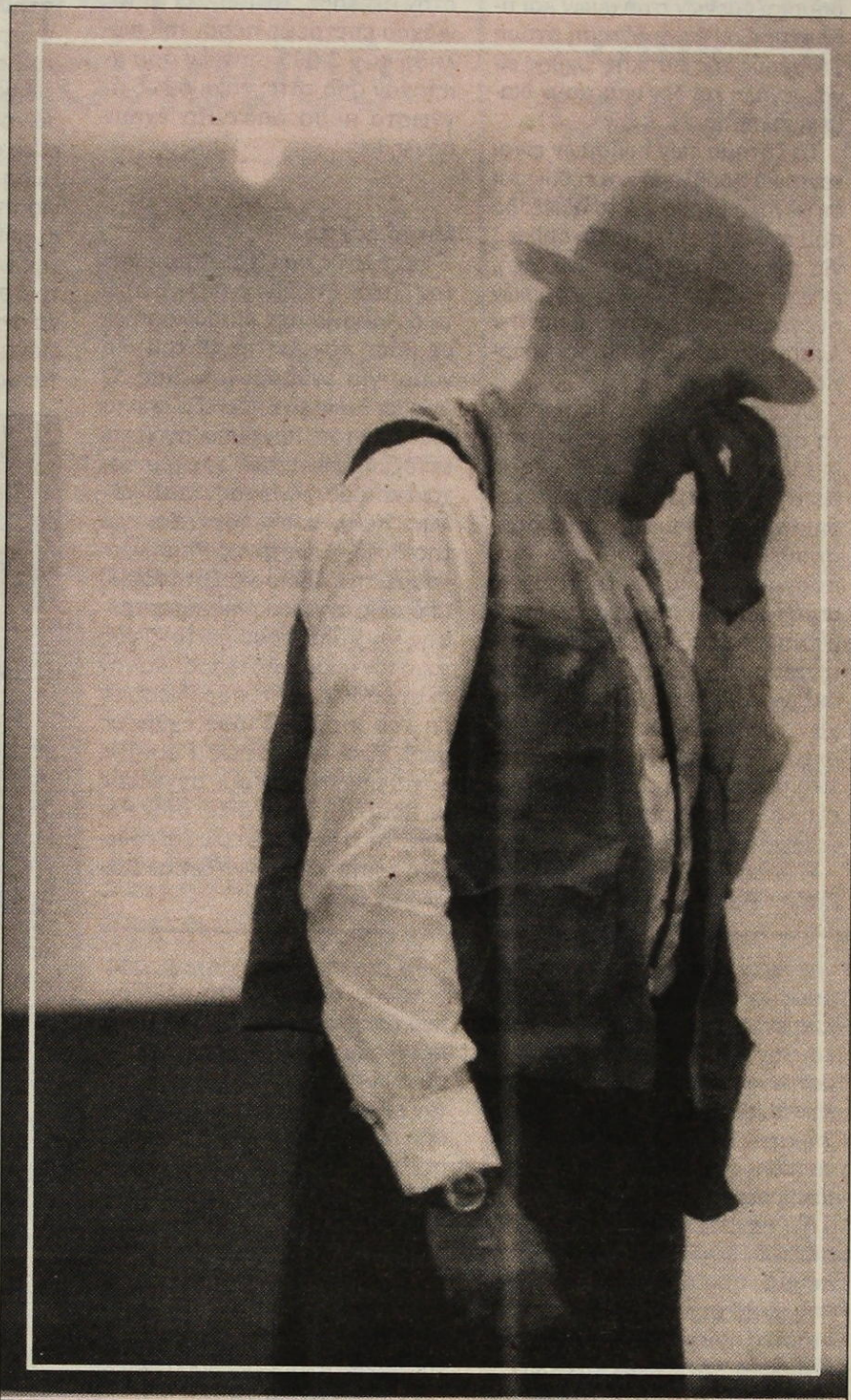
Εσωτερικά-εξωτερικά σύνορα

Οι πολίτες των χωρών που εφαρμόζουν τη Συνθήκη Σένγκεν μπορούν πλέον να κυκλοφορούν ελεύθερα χωρίς να ελέγχονται από την αστυνομία κατά την κυκλοφορία τους στα εσωτερικά σύνορα. Ουσιαστικά όμως οι πολίτες θα υπόκεινται σε σκληρότερο έλεγχο αφού θα εξακολουθούν να υπάρχουν, και μάλιστα θα εκσυγχρονιστούν, τα μέτρα και οι υπηρεσίες ελέγχου.

Ο έλεγχος των προσώπων που θα γίνεται στα εξωτερικά σύνορα θα είναι ο εξής: κάθε άτομο θα έχει ένα δελτίο ταυτότητας το οποίο μέσω του αρμόδιου αστυνομικού υπαλλήλου θα πηγαίνει στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του συστήματος και θα διαπιστώνεται αν ο ταξιδιώτης είναι καταζητούμενος ή μη αποδεκτό άτομο απαγορεύοντάς του την είσοδο στα κράτη μέλη του Σένγκεν.

Αξιοσημείωτο είναι ότι δεν υπάρχει νομική βοήθεια για τους αλλοδαπούς στους οποίους έχει γίνει άρνηση αποδοχής και δεν τους παρέχεται η δυνατότητα για δικαστικό αγώνα ενάντια στην απόφαση αυτή. Και ούτε καν έχουν το δικαίωμα να μάθουν το λόγο για τον οποίο δεν γίνονται δεκτοί.

Με τη Συνθήκη Σένγκεν οι θεωρήσεις εισόδου (VISA) θα ισχύουν για τρεις μήνες για τη διαμονή ενός ατόμου σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη ενώ μέχρι τώρα ίσχυε ότι η θεώρηση εισόδου διαρκούσε για τρεις μήνες για κάθε μία από τις χώρες της ΕΕ. Επίσης η χορήγηση θεώρησης εισόδου θα γίνε-

ται από τη χώρα προέλευσης του ατόμου που τη ζητά. Αυτό γίνεται χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψη τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν σε άτομα που ζητούν τη θεώρηση αυτή για ανθρωπιστικούς λόγους (αιτούντες άσυλο, μετανάστες κ.λ.π.) Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση θεώρησης που ισχύουν σε κάθε κράτος γίνονται όλο και περισσότερες αφού προστίθενται μεταξύ τους. Έτσι γίνεται ακόμη δυσκολότερη η χορήγηση άδειας και τα προβλήματα αυξάνονται.

Αλλοδαποί

Όταν το Φεβρουάριο του 1986 η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη πρόβλεψε την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών μέσα στα σύνορά της, φοβήθηκε την ανεξέλεγκτη είσοδο προσφύγων, λαθρομεταναστών κ.λ.π. και αποφάσισε την αναγκαιότητα μιας "Ευρώπης των σωμάτων ασφαλείας" με το πρόσημα της Ευρωτρομοκρατίας που δεν θα επέτρεπε την είσοδο των παραπάνω στο φρούριό της. Το επιχείρημα της ευρωτρομοκρατίας δεν ευσταθεί, όπως αποδείχτηκε, καθώς επιβεβαιώνεται πως πρόκειται περισσότερο για αδυναμία διασφάλισης της απαραίτητης τεχνικής και οικονομικής υποστήριξης και όχι όλα εκείνα τα οποία ειπώθηκαν από τα ΜΜΕ με τρομολαγνικές αναλύσεις. Η κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ και η σταθεροποίηση της κρίσης του τρίτου κό-

κτλ. Είναι γεγονός πως παγκοσμίως κατά καιρούς χιλιάδες αστυνομικά όργανα έχουν κατηγορηθεί για διακίνηση ναρκωτικών, για παράνομη οπλοχρησία, για ρουσφέτια κτλ. Και πόσα άλλα ακόμα που δεν έχουν γίνει γνωστά και ούτε πρόκειται ποτέ να γίνουν εφόσον κρύβονται πίσω από τη μάσκα του "αστυνομικού-ευεργέτη".

Με πρόφαση την αντιεγκληματική και αντιτρομοκρατική πολιτική οργανώνεται μέσα στα πλαίσια της συνθήκης Σένγκεν ένα σύστημα πληροφοριών όπου κατά τη κρίση των αστυνομικών αρχών, χωρίς κανένα έλεγχο και περιορισμό, χωρίς να καθορίζονται εγγυήσεις και κριτήρια, το κάθε άτομο μπορεί να συλληφθεί και να διακαστεί χωρίς ουσιαστικές αποδείξεις εναντίον του.

Συνεργασία Τρέβι-Σένγκεν

Εκτός από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν υπάρχουν ήδη κι άλλα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών ανάμεσα στις αστυνομίες των κρατών μελών της Ε.Ε.. Συγκεκριμένα η ομάδα "TREV1" στην οποία μετέχουν όλες οι χώρες της Ε.Ε. διαθέτει το δικό της ηλεκτρονικό αρχείο το οποίο είναι ειδικευμένο στα πλαστά διπλωματικά έγγραφα αραβικών χωρών και στα εκρηκτικά. Διαθέτει όμως και παράρτημα με τα ονόματα "ξένων που είναι ανεπιθύμητοι στην κοινότητα λόγω τρομοκρατικού κινδύνου". Επίσης σύμφωνα με τη Σύμβαση της Ρώμης (Δεκ. '90) υπάρχει μια τρίτη λίστα εξωκοινοτικών πολιτών που δεν έχουν το δικαίωμα εισόδου στην Ευρώπη το οποίο είναι έργο της ομάδας "συντιστατών της ελεύθερης κυκλοφορίας". Τα στοιχεία της αφορούν περίπου ένα εκατομμύριο άτομα.

Το μονοπώλιο της έννομης βίας εκχωρείται στην νέα υπερκρατική οντότητα την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήδη στην τελευταία σύνοδο των υπουργών της ομάδας Trevi (Ιούνιος '92) αποφασίστηκε η ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Αστυνομίας (Europol). Το Σένγκεν και η Trevi θα συνεργαστούν για την ύπαρξη κοινής δράσης αφού ο ρόλος της Trevi είναι η "παροχή συμβουλών και βοήθειας" ενώ ο ρόλος του Σένγκεν περιλαμβάνει και διοικητικές αρμοδιότητες.

Αποτέλεσμα της παραπάνω συνεργασίας θα είναι η δημιουργία μιας κοινής και με διευρυμένες αρμοδιότητες αστυνομικής αρχής. Η ομάδα Trevi είναι η σημαντικότερη μορφή διακρατικής αστυνομικής συνεργασίας στο εσωτερικό της ΕΟΚ. Ιδρύθηκε την 1η Δεκεμβρίου του '75 όταν οι εννιά (τότε) χώρες της Ε.Ε. συγκεντρώθηκαν στην Ρώμη με στόχο την κοινή αντιμετώπιση της τρομοκρατίας. Τότε αποφασίστηκε η ανταλλαγή πληροφοριών σε μόνιμη βάση με σκοπό τον εντοπισμό βασικών στελεχών των υπό παρακολούθηση οργανώσεων.

Αναλυτικά TREV1 σημαίνει:

Terrorisme	τρομοκρατία
Radicalisme	ριζοσπαστισμός
Extremisme	εξτρεμισμός
Violence	βία
Internationale	διεθνής

μου θα δημιουργήσουν μια κατάσταση όπου οι πολίτες των χωρών αυτών θα καταφεύγουν στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σαν πολιτικοί πρόσφυγες ή λαθρομετανάστες σε βαθμό "δημοσίου κινδύνου" έτσι θα αποτελούν πλέον τον "εσωτερικό ή εξωτερικό εχθρό" σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης Σένγκεν.

Τα στοιχεία των ατόμων θα διαβιβάζονται από τις υπηρεσίες ασφαλείας των κρατών μελών και θα αφορούν πρόσωπα και αντικείμενα που ενέχονται σε ποινικές υποθέσεις ή πολίτες τρίτων χωρών στους οποίους θα πρέπει να απαγορευτεί η είσοδος στα κράτη μέλη για λόγους "δημόσιας τάξης και ασφάλειας"

Για την αποτροπή της λαθραίας εγκατάστασης των μεταναστών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει σαν γεγονός ή επιστροφή στην αποτελεσματικότητα του αστυνομικού κράτους, το οποίο γίνεται πάνοπλο με τις δυνατότητες της τεχνολογίας και της πληροφορικής.

Αστυνομία

Μέσω του Συστήματος Σένγκεν η διεθνής αστυνομία λειτουργεί ως ο "από μηχανής θεός" για τη σωτηρία του πολίτη και έχει ως στόχο, ή τουλάχιστον αυτό το μήνυμα προσπαθεί να περάσει, την πάταξη της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος, της λαθραίας διακίνησης ναρκωτικών

Άδεια σπίτια στους ισραηλινούς οικισμούς

Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα της ισραηλινής εφημερίδας Haaretz, οι ΗΠΑ θεωρούν την επέκταση των ισραηλινών οικισμών στη Δυτική Όχθη άσκοπη, καθώς τα στοιχεία δείχνουν ότι περισσότερα από το ένα τέταρτο των υπαρχόντων σπιτιών είναι ακατοίκητα. Αμερικανικές πηγές επιβεβαίωσαν την ύπαρξη τέτοιας αναφοράς, που έγινε τον Φεβρουάριο.

Στο δημοσίευμα αναφέρεται ότι 26% των έτοιμων σπιτιών στη Δυτική Όχθη είναι κενά. Στη Γάζα το ποσοστό φτάνει το 56%, ενώ στα υψώματα του Γκολάν το 28%. Στη Δυτική Όχθη κατοικεί η πλειοψηφία των 130.000 ισραηλινών εποίκων, ανάμεσα σε δύο εκατομμύρια παλαιστίνιους. Συνολικά, η αμερικανική έρευνα, για την οποία χρησιμοποιήθηκαν και αεροφωτογραφίες από δορυφόρο, έδειξε πως από τα 41.000 έτοιμα σπίτια στη Δυτική Όχθη κατοικούνται τα 31.061. Αυτή τη στιγμή, 11.000 σπίτια βρίσκονται στο στάδιο της έγκρισης, ενώ άλλα 6.500 πρόκειται να χτιστούν στην Ανατολική Ιερουσαλήμ, που διεκδικούν οι παλαιστίνιοι για να την κάνουν μελλοντική πρωτεύουσα του κράτους τους.

Εκπρόσωποι των εποίκων αρνήθηκαν την εγκυρότητα των παρουσιαζόμενων στοιχείων και υποστήριξαν ότι η ζήτηση στους οικισμούς της Δυτικής Όχθης είναι μεγάλη και δεν υπάρχουν διαθέσιμα σπίτια.

Το ζήτημα των οικισμών είναι κεντρικό πρόβλημα και ευθύνεται σε μεγάλο μέρος για το αδιέξοδο που έχουν φτάσει οι συνομιλίες για την ειρήνευση στην περιοχή, ειδικά μετά το ξεκίνημα εργασιών ανέγερσης νέου οικισμού στην Ανατολική Ιερουσαλήμ, τον Μάρτιο.

Οι αμερικάνοι χρησιμοποίησαν τα αποτελέσματα της έρευνας για να πιέσουν την κυβέρνηση Νετανιάχου να σταματήσει το χτίσιμο νέων οικισμών, σε μια προσπάθεια να διασωθούν οι διαπραγματεύσεις. Εκτιμάται ότι αυτή η εμμονή της ισραηλινής κυβέρνησης οφείλεται απλά σε προσπάθεια εξευμενισμού των ακροδεξιών και θρησκευτικών συμμάχων της, όπως το Εθνικό Θρησκευτικό Κόμμα. Η κοινοβουλευτική πλειοψηφία του Νετανιάχου εξαρτάται από αυτά τα σκληροπυρηνικά κόμματα.

Η προηγούμενη κυβέρνηση του Γιτζάκ Ραμπίν είχε παγώσει το

χτίσιμο οικισμών και την πώληση των έτοιμων σπιτιών σε αυτούς, όταν ανέλαβε, το 1992. Ο Νετανιάχου επέτρεψε πέρσι την πώληση των 3.000 σπιτιών που υπήρχαν από τότε, είναι όμως άγνωστο πόσα απ' αυτά έχουν πουληθεί.

Μικρό άσχετο

Ισραηλινός που είχε καταραστεί τον Γιτζάκ Ραμπίν, ένα μήνα πριν τη δολοφονία του, καταδικάστηκε με βάση τον αντιτρομοκρατικό νόμο, για ενθάρρυνση βίας. Ο Avigdor Eskin είχε πάει έξω από το σπίτι του τότε πρωθυπουργού και εκτόξευσε εναντίον του μια αρχαία κατάρα, λέγοντας μεταξύ άλλων: "Και γι' αυτόν, τον Γιτζάκ, γιο της Ρόζα, γνωστό ως Ραμπίν, έχουμε την άδεια να ζητήσουμε από τους αγέλους της καταστροφής να χτυπήσουν με το ξίφος τους τον αμαρτωλό άντρα... να τον σκοτώσουν... γιατί παρέδωσε τη Γη του Ισραήλ στους εχθρούς μας". Είναι φανερό πως μ' αυτά τα λόγια υποκίνησε τους αγέλους σε πράξεις βίας ενάντια στον Ραμπίν. Τους πρόλαβε όμως ακροδεξιός φοιτητής. Η ποινή δεν ανακοινώθηκε ακόμη.

Η CIA στη Γουατεμάλα

Η CIA, στα πλαίσια σχεδίου για την ανατροπή της εκλεγμένης κυβέρνησης της Γουατεμάλα στις αρχές της δεκαετίας του '60, είχε ετοιμάσει κατάλογο στόχων για δολοφονία και εκπαίδευσε κεντροαμερικανούς δολοφόνους γι' αυτό το σκοπό. Αυτό αποκαλύπτεται από έγγραφα της CIA που αποκαταστάθηκαν από απόρρητα και δόθηκαν στη δημοσιότητα. Σε ανακοίνωση που συνόδευε τη δημοσίευση των ντοκουμέντων, διευκρινίστηκε ότι το σχέδιο αυτό δεν εκτελέστηκε ούτε πήρε ποτέ επίσημη έγκριση από το Στέιτ Ντιπάρτμεντ.

Πάντως, όπως φαίνεται από τα ντοκουμέντα, η ιδέα των πολιτικών δολοφονιών υπήρχε από την έναρξη της επιχειρήσης για την ανατροπή της κυβέρνησης της Γουατεμάλα, το 1952. τελικά, σύμφωνα με ανώνυμο στέλεχος της CIA, δεν χρειάστηκε η εφαρμογή του σχεδίου. Από τα στοιχεία φαίνεται ότι ο ηγέτης των δεξιών ανταρτών και μετέπειτα δικτάτορας, Castillo Armas, είχε δώσει στη CIA κατάλογο με 58 ονόματα για δολοφονία. Ο υπεύθυνος της υπηρεσίας που τον εξέτασε αποφάνθηκε ότι 20 είναι αρκετοί. Το 1954, η CIA έβγαλε και κριτήρια για τους στόχους δολοφονίας:

α) Ηγετικά στελέχη της κυβέρνησης και οργανισμών, υπεύθυνοι για κομμουνιστικές ιδέες και πρακτικές.

β) Αποδεδειγμένοι κομμουνιστές ηγέτες.

γ) Άνθρωποι σε κυβερνητικές και στρατιωτικές θέσεις κλειδιά "η απαλλαγή από τους οποίους είναι απαραίτητη για ψυχολογικούς, τακτικούς ή άλλους λόγους".

Ήδη, η CIA είχε ξεκινήσει εκστρατεία εκφοβισμού με προπα-

γανδιστικές ραδιοφωνικές εκπομπές και απειλές για τη ζωή επιλεγμένων ατόμων. Σε αυτήν περιλαμβάνονταν η αποστολή ομοιωμάτων φέρετρου ή θηλιάς, ψεύτικων βομβών και η αναγραφή συνθημάτων όπως "Εδώ ζει ένας κατάσκοπος" ή "Σου μένουν ακόμη πέντε μέρες".

Το 1953, ξεκίνησε η προετοιμασία ομάδων δολοφόνων. Ένα τηλεγράφημα αναφέρει την αποστολή 20 σιγαστήρων στους αντάρτες που εκπαιδευόνταν στην Ονδούρα. την άνοιξη του 1954, η CIA ζήτησε επίσημη έγκριση από το Στέιτ Ντιπάρτμεντ για να προχωρήσει σε δολοφονίες. Η απάντηση δεν περιλαμβάνεται στα ντοκουμέντα που δημοσιεύθηκαν.

Ο αριστερός πρόεδρος Jacobo Arbenz Guzman εξαναγκάστηκε σε παραίτηση στις 27 Ιουνίου 1954, δύο εβδομάδες μετά την εισβολή υποστηριζόμενων από τις ΗΠΑ ανταρτών στη χώρα. Στις ενέργειές του που προκάλεσαν την οργή των ΗΠΑ περιλαμβάνονταν η απαλλοτρίωση των δύο τρίτων της έκτασης 332.000 εκταρίων που κατείχε η πολυεθνική United Fruit Co, και η νομιμοποίηση του Κομμουνιστικού Κόμματος.

Η χαμένη γενιά των αμποριτζιναλς

Την Τετάρτη, ο αυστραλός πρωθυπουργός Τζον Χάουαρντ απέρριψε αίτημα για αποζημίωση στη "χαμένη γενιά" των αμποριτζιναλς (αυτοχθόνων κατοίκων της Αυστραλίας) που απάχθηκαν από τις οικογένειές τους, στα πλαίσια προγράμματος βίαιης αφομοίωσης από τους λευκούς που διάρκεσε για δεκαετίες. "Αυτό είναι σα να ζητά κανείς να δεχτεί ποινική ευθύνη για πράξεις προηγούμενων γενεών", είπε δικαιολογώντας τη στάση του.

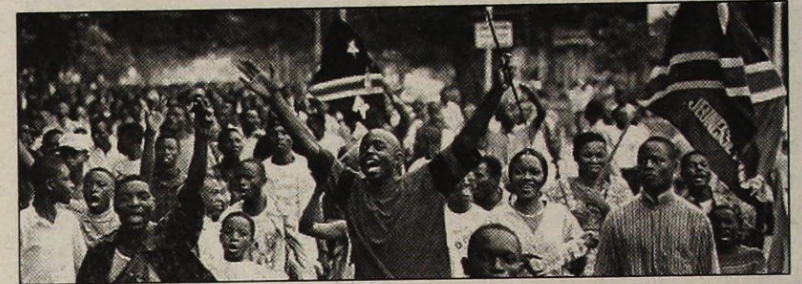
Η σχετική συζήτηση έγινε στο τέλος συνεδρίου συμφιλίωσης στη Μελβούρνη, όπου επίσης τονίστηκε ότι η αρμονική συμβίωση αυτοχθόνων και λευκών δεν μπορεί να επιτευχθεί, όσο μένει ανοιχτό το ιδιοκτησιακό καθεστώς τεράστιων εκτάσεων, που διεκδικούνται από τους αμποριτζιναλς. Οι παλιότεροι τίτλοι ιδιοκτησίας δίνονταν με το σκεπτικό ότι η γη ήταν προηγουμένως ακατοίκητη και άρα ανήκε στον άποικο που εγκαταστάθηκε πρώτος σ' αυτήν. Τα τελευταία χρόνια, πολλές κοινότητες αμποριτζιναλς έχουν ξεκινήσει να διεκδικούν δικαστικά την πατρογονική γη τους, αποδεικνύοντας με την ύπαρξη αρχαίων μνημείων ότι βρίσκονταν εκεί πολύ πριν τους άποικους. Για πρώτη φορά, κατάφεραν να πάρουν τίτλους γης το 1993, ο Χάου-

ΚΟΝΓΚΟ

Νέα αρχή ή μία από τα ίδια;

Την Τετάρτη, παραμονή της αναγόρευσης του Λοράν Καμπίλα σε πρόεδρο του Κονγκό, όπως λέγεται πια το Ζαΐρ, στρατιώτες κατέστειλαν βίαια αντικυβερνητική διαδήλωση στην Κινσάσα.

Αρκετές χιλιάδες οπαδοί του βετεράνου πολιτικού Ετιέν Τσισεκέντι, παλιού πολιτικού αντιπάλου του Μομπούτου με ισχυρά ερείσματα κυρίως στις φτωχογειτονίες της πρωτεύουσας, συμμετείχαν στη διαδήλωση, παρά την κυβερνητική απαγόρευση, διαμαρτυρόμενοι κυρίως για την έντονη παρουσία στρατιωτών από τη Ρουάντα στο στρατό του Καμπίλα, αλλά και στην κυβέρνησή του. Δύο από τους 13 υπουργούς της νέας κυβέρνησης είναι ρουαντανόι, που ανήκουν στη φυλή των τούτσι. Οι διαδηλωτές υποστήριξαν επίσης ότι ο Τσισεκέντι θα έπρεπε να αναλάβει την προεδρία, επικαλούμενοι ένα δημοψήφισμα του 1992. Πάντως, τόσο ο Τσισεκέντι, όσο και οι περισσότεροι διαδηλωτές προτάσσουν την αποχώρηση των ρουαντανών.

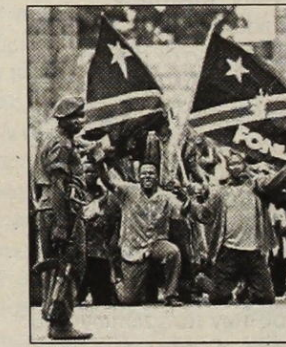
Οι στρατιωτικές δυνάμεις άφησαν στην αρχή την πορεία να εξελιχθεί, αν και είχαν παραταχθεί σε επίδειξη δύναμης στο σιδηροδρομικό σταθμό, που ήταν η αφετηρία της, ξαφνικά όμως επιτέθηκαν και την διέλυσαν πυροβολώντας στον αέρα και χτυπώντας τους διαδηλωτές. Συνέλαβαν τουλάχιστον τριάντα απ' αυτούς, καθώς και τους δημοσιογράφους που κάλυπταν το γεγονός. Οι τελευταίοι αφήθηκαν ελεύθεροι αφού τους κατασχέθηκαν τα φιλμ από τις φωτογραφικές μηχανές και τις κάμερες, δεν έγινε όμως το ίδιο και με τους συλληφθέντες διαδηλωτές, που μάλλον έχουν μεταφερθεί σε στρατόπεδα του στρατού.

Μικρότερης έκτασης επεισόδια έγιναν την Περσασμένη Παρασκευή και το Σάββατο, όταν πάλι στρατιώτες διέλυσαν μικρές αντικυβερνητικές διαδηλώσεις. Κάποιοι συνελήφθησαν, αλλά αργότερα αφήθηκαν ελεύθεροι. Ο ίδιος ο Καμπίλα έλειπε από την πρωτεύουσα, καθώς είχε πάει στην πόλη Λουμύμπασι, κέντρο μεταλλευτικής δραστηριότητας, για λόγους που κυβερνητικά στελέχη αρνήθηκαν να αποκαλύψουν.

Την ίδια ώρα, στη Νότια Αφρική, ο Νέλσον Μαντέλα διακήρυξε σε αμερικανούς γερουσιαστές που πραγματοποιούσαν επίσκεψη την υποστήριξη του στο νέο καθεστώς, λέγοντας: "Καταλαβαίνουμε και εκτιμούμε την ανησυχία σχετικά με τη δημοκρατία στη χώρα, αλλά εξαιτίας της σχέσης μου με τον πρόεδρο Καμπίλα, δεν έχω κανένα απολύτως φόβο, μετά τα μέτρα που έχει ήδη πάρει". Οι αμερικανοί έσπευσαν να συμφωνήσουν: "Είναι λογικό να επιμένει μια κυβέρνηση σε μια περίοδο ηρεμίας, σε καιρούς με ένταση" και "Ο κόσμος περιμένει θαύματα σε ένα μήνα". Η Νότια Αφρική ήταν από τα πρώτα κράτη που αναγνώρισαν τον Καμπίλα μετά την αυτοαναγόρευσή του σε πρόεδρο. Οι πρόεδροι της Ζιμπάμπουε και της Ουγκάντα, επίσης πρόσφεραν υποστήριξη στον Καμπίλα και την ανακωχή του, την Κυριακή, ότι θα προκηρύξει εκλογές σε δύο χρόνια, τονίζοντας τη ρευστότητα στο εσωτερικό της χώρας. Ειδικά ο πρόεδρος της Ουγκάντα, Μουσεβενί, μίλησε εξ ιδίας πείρας, αφού είχε καθυστερήσει κατά δέκα χρόνια τις εκλογές, μετά την κατάκτηση της εξουσίας.

Ο Καμπίλα έχει απαγορεύσει τις δημόσιες συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις, ενώ κατά τη διάρκεια της οκτάμηνης προέλασής του απαγόρευε εντελώς τη λειτουργία κομμάτων

στις περιοχές που κατελάμβανε. Ακόμη, η Διεθνής Αμνηστία και η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα έχουν επανειλημμένα καταγγείλει τον ίδιο και τους συμμάχους του για γενοκτονία των προσφύγων Χούτου από τη Ρουάντα.

αρντ, πάντως, έχει προτείνει νομοθεσία που θα εμποδίζει αυτές τις προσπάθειες, λέγοντας ότι αλλιώς θα μπορούσαν οι αμποριτζιναλς να διεκδικήσουν το 78% της Αυστραλίας. Η γη παίζει κεντρικό ρόλο στην κουλτούρα των αμποριτζιναλς, οι οποίοι δεν καλλιεργούν ούτε επεμβαίνουν σ' αυτή με κανένα τρόπο.

Οι εκπρόσωποί τους απαιτούν επίσημη συγγνώμη από την κυβέρνηση και αποζημίωση των δεκάδων χιλιάδων θυμάτων της πολιτικής βίαιης αφομοίωσης, που χαρακτηρίστηκε γενοκτονία σε αναφορά της Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που δημοσιεύτηκε αυτή την εβδομάδα. Τα απαχθέντα παιδιά έζησαν κάτω από άθλιες συνθήκες και υπέστησαν φυσική και σεξουαλική κακοποίηση. Η αναφορά, με γέθους 700 σελίδων, καλεί την κυβέρνηση να αποζημιώσει τα θύματα. Η πολιτική αυτή, που εμφανιζόταν τότε από τις αρχές ως πρόγραμμα κοινωνικής πρόνοιας για τα παιδιά, τερματίστηκε την δεκαετία του '60.

Η αντιπολίτευση υποστήριξε το αίτημα για αποζημίωση, αλλά η συντηρητική κυβέρνηση έχει απόλυτη πλειοψηφία στη βουλή. Παρόλα αυτά, οι επίσης συντηρητικές τοπικές κυβερνήσεις δύο πολιτειών ψήφισαν να δοθεί επίσημα συγγνώμη.

Ο πρώτος εποίκισμός της Αυστραλίας από λευκούς έγινε το 1788. Οι άποικοι από την πρώτη στιγμή αντιμετώπιζαν εχθρικά τους αυτόχθονες, σκοτώνοντας ή δηλητηριάζοντάς τους.

FRANZ KAFKA:

Η αγωνία της ύπαρξης στον κόσμο του παραλογισμού

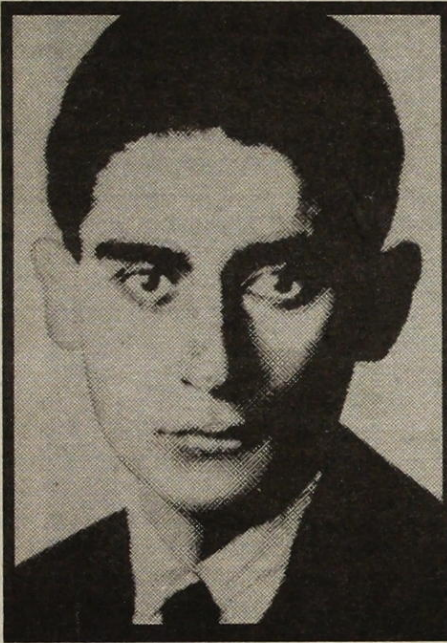
Ο Κάφκα και ο αναρχισμός

Απόσπασμα από το κείμενο του David Pan
"Ξαναδιαβάζοντας τη Σωφρονιστική αποικία"

Το ενδιαφέρον του Κάφκα στο ζήτημα του κοινοτισμού ξεκίνησε από τη φιλία του με τον σέχο αναρχικό Michal Mares, με τον οποίο πήγαιναν σε συναντήσεις και διαδηλώσεις διαφόρων αναρχικών ομάδων¹. Ο Mares, στο "Wie ich Franz Kafka kennenlernte", αφηγείται τη συμμετοχή του Κάφκα σε αυτές τις εκδηλώσεις καθώς και το ενδιαφέρον του για βιβλία αναρχικών όπως του Κροπότκιν και του Μπακούιν², όπου η κριτική του καπιταλισμού συνίσταται στην απόρριψη της θεσμικής πολιτικής, αντιπροτείνοντας μια κοινωνία οργανωμένη στο επίπεδο της κοινότητας, χωρίς τη διαμεσολάβηση διοικητικών δομών. Όπως παρατηρεί ο Michael Lowy, ο αναρχισμός του Κάφκα εκδηλώνεται ως μια αντισοσιαλιστική κριτική της γραφειοκρατίας, η οποία στηρίζεται στις εμπειρίες του από το Ινστιτούτο Ασφάλισης Εργατικών Ατυχημάτων όπου είχε εργαστεί ως δικηγόρος³. Το Ινστιτούτο αποτελούσε την πρώτη μορφή εργατικής ασφάλισης στην Αυστροουγγρική αυτοκρατορία και συγκροτήθηκε σύμφωνα με νόμους που αποτελούσαν το αποτέλεσμα εργατικών κινητοποιήσεων. Ωστόσο, όπως παρατηρεί ο Κάφκα σε σημειώσεις του σχετικά με μια εργατική διαδήλωση, "Η Επανάσταση εξαφανίζεται, το μόνο που μένει είναι η γλίτσα μιας νέας γραφειοκρατίας, που φτιάχνει τα καινούρια δεσμά της βασανιστικής ανθρωπότητας"⁴. Αυτή η κριτική της γραφειοκρατίας συνδέει τον Κάφκα με αναρχικούς όπως ο Γκούσταβ Λαντάουερ, που είχαν αναπτύξει μια αντίστοιχη κριτική του σοσιαλισμού⁵. Σε αντίθεση όμως με τον Λαντάουερ και άλλους αναρχικούς, ο Κάφκα δεν επεδίωξε μια διανοητι-

κή ή πολιτική ανάπτυξη των αναρχικών ιδεών, αλλά περισσότερο μια αισθητική αφομοίωση. Σύμφωνα με τον Mares, παρόλο που ο Κάφκα γνώριζε το έργο αναρχικών σαν αυτούς που προαναφέρθηκαν, εκτιμούσε πολύ περισσότερο τον αναρχισμό που ξεδιπλώνεται από την αυτοβιογραφία της Malwida von Meysenburg⁶.

1. Σε αυτές τις αναρχικές ομάδες συγκαταλέγονταν η ομάδα Mladych, η ομάδα Vilem Korber και το "Τσέχικο Αναρχικό Κίνημα". Η φιλία του Κάφκα με τον Mares δεν αναφέρεται μόνο στα κείμενα του Mares, αλλά και από τον Γκούσταβ Γιάνους. Γνωστή είναι και η επιστολή του Κάφκα προς τον Mares (Δεκέμβρης 1910).
2. Στις 15 Οκτώβρη του 1913, ο Κάφκα σημειώνει στο ημερολόγιό του "Θυμήσου τον Κροπότκιν!". Στις 13 Μάρτη του 1915 η σελίδα του ημερολογίου περιέχει αναφορά στον Μπακούιν. Ο τίτλος του βιβλίου του Λαντάουερ "Briefe aus der franzosischen Revolution" εμφανίζεται δυο φορές (το 1922 και το 1924) σε καταλόγους βιβλίων που είχαν σημειωθεί από τον Κάφκα.
3. Michael Lowy, "Teologia Negativa" and "Utopia Negativa": Franz Kafka, Stanford University Press, 1992, σελ. 123-124.
4. Gustav Janouch, "Conversations with Kafka", New Directions Books, 1971, σελ. 120.
5. Gustav Landauer, "For Socialism", St. Louis, Telos Press, 1978.
6. Αναφέρεται από τον Michael Mares στο "Wie ich Franz Kafka kennenlernte", που περιλαμβάνεται στο "Franz Kafka: eine Biographie seiner Jugend 1883-1912" του Klaus Wagenbach (Βέρνη, 1958). Το αναφερόμενο έργο είναι το "Malwida von Meysenburg, Memoiren einen Idealisten", Φρανκφούρτη, 1985.

"Αφορισμοί" του Franz Kafka

5. Από ένα ορισμένο σημείο και μετά δεν υπάρχει καμιά επιστροφή πια. Αυτό το σημείο πρέπει να φτασθεί.
6. Η αποφασιστική στιγμή της ανθρώπινης ανάπτυξης είναι διαρκής. Γι' αυτό τα επαναστατικά πνευματικά κινήματα που απορρίπτουν κάθε προηγούμενο έχουν δίκιο. Γιατί δεν έχει γίνει τίποτε ακόμη.
16. Ένα κλουβί πήγε να ψάξει ένα πουλί.
18. Αν ήταν δυνατό να χτίσουν τον πύργο της Βαβέλ χωρίς να ανεβούν πάνω, θα είχε επιτραπεί.
27. Να κάνουμε το Αρνητικό, μας είναι ακόμη ταγμένο: το Θετικό μας έχει ήδη δοθεί.
44. Γελοία ζεύγηες γι' αυτόν τον κόσμο.
52. Στον αγώνα ανάμεσα σ' εμένα και στον κόσμο, υποστηρίζω τον κόσμο.
60. Όποιος απαρνιέται τον κόσμο πρέπει να αγαπάει όλους τους ανθρώπους, γιατί απαρνιέται τον κόσμο τους. Γι' αυτό αρχίζει να αισθάνεται την αληθινή ανθρώπινη φύση, που δεν μπορεί παρά να αγαπηθεί, με την προϋπόθεση ότι της είναι κανείς ισάξιος.
78. Το πνεύμα γίνεται τότε ελεύθερο, όταν σταματά να είναι στήριγμα.

(Από τα Γαλάζια Τετράδια, στα οποία ο Κάφκα έγραφε τις σκέψεις του κατά το 1917 και 1918. Η αρίθμηση είναι του Κάφκα. Έκδοση στα ελληνικά από τον "Επίκουρο", Αθήνα, 1973)

Αισθάνεται σ' αυτή τη γη φυλακισμένος, όλα του φαίνονται στενά, μέσα του ξεσπάνε η λύπη, η αδυναμία, οι αρρώστιες, οι ψευδαισθήσεις των φυλακισμένων, καμιά παρηγοριά δεν μπορεί να τον παρηγορήσει, γιατί αυτή είναι ακριβώς μόνο παρηγοριά, τρυφερή, οδυνηρή παρηγοριά απέναντι στο σκληρό γεγονός της φυλάκισης. Αν όμως τον ρωτήσει κανείς τί θέλει στην πραγματικότητα να έχει, αυτός δεν μπορεί να απαντήσει, γιατί δεν έχει -αυτό είναι μια από τις ισχυρότερες αποδείξεις του- καμιά ιδέα από ελευθερία.

Έχει δύο αντιπάλους: Ο πρώτος τον πιέζει από πίσω, από την αρχή. Ο δεύτερος του εμποδίζει το δρόμο προς τα μπροστά. Παλεύει και με τους δύο. Στην πραγματικότητα ο πρώτος τον υποστηρίζει στον αγώνα με τον δεύτερο, γιατί αυτός θέλει να τον σπρώξει κατά μπροστά και το ίδιο τον υποστηρίζει ο δεύτερος στον αγώνα με τον πρώτο: γιατί αυτός τον τραβάει προς τα πίσω. Αυτό όμως γίνεται έτσι μόνο θεωρητικά. Γιατί δεν υπάρχουν μόνο οι δύο αντίπαλοι, αλλά και αυτός ο ίδιος, και ποιος γνωρίζει στην πραγματικότητα τις προθέσεις του; Πάντως όνειρό του είναι, κάποτε, σε μια αφύλαχτη στιγμή -γι' αυτό πρέπει εξάλλου να είναι νύχτα, τόσο σκοτεινή όσο ποτέ καμιά άλλη- να πηδήξει έξω από την αγωνιστική γραμμή και με την αγωνιστική του εμπειρία να ανυψωθεί σε δικαστή για τους δύο μεταξύ τους αγωνιζόμενους αντιπάλους του.

(Από το "Αυτός"-σημειώσεις του έτους 1920. Στα ελληνικά έχει δημοσιευτεί από τις εκδόσεις "Επίκουρος" μαζί με τους "Αφορισμούς")

5 ΙΟΥΝΗ 1989:

Η τάξη βασιλεύει στην "πλατεία της Ουράνιας Γαλήνης"

15 Απρίλη 1989: Πεθαίνει ο Χου Γιομπάνγκ, γενικός γραμματέας του Κ.Κ.Κ. από το 1980 μέχρι το 1987, όταν απομακρύνθηκε ως αποδιοπομπαίος τράγος για τις φοιτητικές κινητοποιήσεις εκείνου του χειμώνα. Η καθαίρεσή του τον μετατρέπει στα μάτια της φοιτητικής νεολαίας σε σύμβολο του πολυπόθητου εκδημοκρατισμού.

17 Απρίλη: Χιλιάδες φοιτητές καταθέτουν λουλούδια στο μνημείο των ηρώων στην πλατεία Τιεν-Αν-Μεν στη μνήμη του Γιομπάνγκ. Εκπρόσωπός τους ζητά την αποκατάσταση του νεκρού και την παραίτηση της κυβέρνησης.

18 Απρίλη: Πορεία 10.000 φοιτητών κατευθύνεται στο μέγαρο της Λαϊκής Εθνοσυνέλευσης, όπου καταθέτει μανιφέστο 7 σημείων.

24 Απρίλη: Αρχίζουν αποχή από τα μαθήματά τους φοιτητές 5 πανεπιστημίων του Πεκίνου. Ανακοινώνεται η ίδρυση της Αυτόνομης Ένωσης Φοιτητών.

26 Απρίλη: Ο αριθμός των φοιτητών που απεργούν φτάνει τις 60.000.

13 Μάη: Χίλιοι φοιτητές του Πεκίνου συγκεντρώνονται στην πλατεία Τιέν-Αν-Μέν και αρχίζουν απεργία πείνας με αίτημα της έναρξη διαλόγου ανάμεσα στις αρχές και το νεοσύστατο φοιτητικό συνδικάτο.

14 Μάη: Παραμονή της άφιξης του Γκορμπατσώφ στο Πεκίνο. Τους απεργούς πείνας φοιτητές, που πλέον είναι 2.000, προστατεύουν 30.000 κάτοικοι του Πεκίνου που περνούν όλη τη νύχτα στο πλευρό τους.

15 Μάη: Το πλήθος που είναι συγκεντρωμένο στην πλατεία ξεπερνά τις 150.000

17 Μάη: Διαδηλωτές από όλο το Πεκίνο κατευθύνονται προς την πλατεία για συμπαράσταση στους φοιτητές και για να ζητήσουν την παραίτηση της κυβέρνησης. Οι διαδηλωτές ξεπερνούν το ένα εκατομμύριο. Στη Σανγκάη, 20.000 διαδηλωτές συγκεντρώνονται γύρω από τους πρώτους 70 απεργούς πείνας της πόλης. Χιλιάδες άλ-

λοι διαδηλωτές κατακλύζουν 21 από τις 27 επαρχιακές πρωτεύουσες.

20 Μάη: Ανακοινώνεται η κήρυξη στρατιωτικού νόμου σε οχτώ περιοχές του Πεκίνου. Το καθεστώς παρουσιάζει την ομάδα του γγ του ΚΚΚ Ζάο Ζιγιάνγκ ως τους διαλακτικούς και την ομάδα του πρωθυπουργού Λι Πενγκ και του προέδρου της στρατιωτικής επιτροπής, του εκλεκτού της Δύσης Ντενγκ Σιάο-οπινγκ ως τους "σκληρούς". Στη συνέχεια η ομάδα Ζιγιάνγκ θα επιλεγούν από το ΚΚΚ ως αποδιοπομπαίοι τράγοι.

22 Μάη: Αστυνομικοί και στρατιώτες επιτίθενται σε πλήθος χιλιάδων ατόμων που φράζει το δρόμο σε πομπή 72 τανκς σε σημείο 25 χλμ νοτιοδυτικά του Πεκίνου.

25 Μάη: Τη θέση του αυτόνομου συνδικάτου των φοιτητών στο συντονισμό του αγώνα παίρνει η "Επιτροπή Αντίστασης της Τιέν-Αν-Μέν".

27 Μάη: Διαδήλωση 100.000 ατόμων στο Πεκίνο κρίνεται ως ένδειξη εκτόνωσης των κινητοποιήσεων.

3 Ιούνη: Στις 2.00 τα ξημερώματα, ομάδα 3.000 στρατιωτών κατευθύνεται προς την Τιέν-Αν-Μέν. Η είδηση κάνει το γύρω της πόλης και εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές κατευθύνονται προς την πλατεία. Αψιμαχίες σε διάφορα σημεία.

4 Ιούνη: Λίγες ώρες μετά τα μεσάνυχτα, οι στρατιώτες επιτίθενται στο πλήθος που έχει συγκεντρωθεί στην Τιέν-Αν-Μέν. Ξεκινά σφαγή. Στην συνοικία Γκογκ Ζουφέν, 47 θεωρακισμένα καταστρέφονται από μολότωφ, ενώ κάτοικοι παίρνουν από τους στρατιώτες όπλα και μυδραλιοβόλα.

5 Ιούνη: Πενηταπέντε τανκς καταλαμβάνουν την πλατεία Τιέν-Αν-Μέν. Οι νεκροί ξεπερνούν τις 4.000. Πολλοί άλλοι σκοτώνονται τις επόμενες ημέρες στο Πεκίνο και σε άλλες πόλεις, κατά τη διάρκεια εφόδων της αστυνομίας. Ο νεοφιλελευθερισμός α λά ασιατικός κομμουνισμός έχει θριαμβεύσει...

3 ΙΟΥΝΗ 1989: Πεθαίνει ο Φρ. Κάφκα.

4 ΙΟΥΝΗ 1989: Σφαγή στην Τιέν-Αν-Μέν

4 ΙΟΥΝΗ 1919: Αρχίζει η απροκάλυπτη επίθεση των μπολσεβίκων ενάντια στην απελευθερωμένη Ουκρανία και το μαχνοβίτικο αντάρτικο.

6 ΙΟΥΝΗ 1947: Ιδρύεται το "στρατόπεδο αναμόρφωσης Μακρονήσου".

DOUG NEWDICK:

Αναρχία και Θεωρία του Παιχνιδιού (1ο μέρος)

1. Εισαγωγή

Σε κάθε συζήτηση για τον αναρχισμό ή για τους όρους για μια κοινωνία χωρίς κράτος, εμφανίζεται, αργά ή γρήγορα, ένα επιχείρημα του τύπου: "ο άνθρωποι είναι πολύ εγωιστές για να πετύχει κάτι τέτοιο". Τέτοιοι ισχυρισμοί κατά τη γνώμη μου βασίζονται σε μια υπόθεση (ή θεωρία) σχετικά με την ανθρώπινη φύση η οποία αντιμετωπίζεται ως αυταπόδεικτα ορθή, χωρίς να γίνεται κάποια προσπάθεια για να αποδειχθεί. Συχνά ακούω σχόλια όπως "Λυπάμαι, αλλά έχω μια πιο απαισιόδοξη αντίληψη για την ανθρωπότητα απ' ό,τι εσύ". Στόχος αυτού του κειμένου είναι να αποδείξει πως ακόμα και αν αποδεχθούμε την άποψη περί εγωισμού, η συνεργασία χωρίς το κράτος είναι και πάλι εφικτή.

2. Το αντι-αναρχικό/κατά Hobbes επιχείρημα

2.1 Το επιχείρημα της προδιάθεσης

Όσοι αντίδρούν λέγοντας π.χ. πως "οι άνθρωποι είναι πολύ εγωιστές για να συνεργαστούν χωρίς να τους υποχρεώνουν κάποιοι νόμοι", ουσιαστικά ακολουθούν την ακόλουθη συλλογιστική:

- 1) Οι άνθρωποι είναι εγωιστές
- 2) Οι εγωιστές δεν συνεργάζονται αν δεν υποχρεωθούν να το κάνουν
- 3) Ο αναρχισμός προϋποθέτει την απουσία καταναγκασμού
- 4) Επομένως σε καθεστώς αναρχίας οι άνθρωποι δεν θα συνεργάζονται

Οι αντίπαλοι του αναρχισμού μπορούν να πουν στην συνέχεια είτε πως αφού η αναρχία χρειάζεται την συνεργασία, τότε αυτοαναίρεται, είτε ότι η αναρχία θα ήταν καταστροφική, αφού θα ήταν μια κοινωνία χωρίς συνεργασία.

2.2 Η εκδοχή του Taylor (1987)

Αν αποκαλέσουμε τις δύο δυνατότητες (στρατηγικές) για την συνεργασία των ατόμων συνεργασία (Σ) και ιδιοτέλεια (Ι) (μη-συνεργασία), τότε μπορούμε να δούμε τις ομοιότητες του επιχείρηματος περί προδιάθεσης και της ανάγνωσης του Hobbes από τον Taylor (1987), που δικαιολόγησε την αναγκαιότητα ύπαρξης του κράτους λέγοντας πως "εάν δεν υπάρχει καταναγκασμός, το συμφέρον του κάθε ατόμου είναι να επιλέξει την στρατηγική (Ι). Το αποτέλεσμα του παιχνιδιού είναι η αμοιβαία επιλογή της ιδιοτέλειας. Ωστόσο, ο καθένας ατομικά θα προτιμούσε τα αποτελέσματα της συνεργασίας. Ο μόνος τρόπος για να επιτευχθεί αυτό, είναι η εγκαθίδρυση μια κυβέρνησης με αρκετή εξουσία ώστε να διασφαλίζει πως θα αποτελεί συμφέρον του καθενός η επιλογή της στρατηγικής (Σ)".

Αυτό το επιχείρημα είναι βασισμένο στη Θεωρία του Παιχνιδιού, και ειδικότερα στο παιχνίδι "Το δίλημμα του κρατούμενου".

3. Το δίλημμα του κρατούμενου

3.1 Το δίλημμα του κρατούμενου
Σύμφωνα με την παραπάνω συλλογιστική, η λογική ενός ατόμου κρίνεται στο βαθμό που επιδιώκει το μεγαλύτερο κέρδος. Αν ένα άτομο είναι εγωιστικό, τότε το κέρδος για το οποίο ενδιαφέρεται εί-

ναι αποκλειστικά ατομικό. Έτσι, ένας λογικός εγωιστής θα επιλέξει τη συμπεριφορά που θα του αποφέρει τα περισσότερα ατομικά κέρδη. Στο κλασικό σχήμα του Διλήμματος του κρατούμενου, υπάρχουν δύο κακοποιοί που έχουν συλληφθεί για ένα σημαντικό αδίκημα. Η αστυνομία ξέρει ότι είναι ένοχοι, αλλά δεν μπορεί να αποδείξει. Έχει ωστόσο αποδείξεις που αρκούν για να καταδικαστούν για κάποιο λιγότερο σημαντικό αδίκημα. Η αστυνομία χωρίζει τους δύο συλληφθέντες και προτείνει, στον καθένα ξεχωριστά, να καρφώσει το συνεργάτη του με αντάλλαγμα μια μικρή ποινή. Ο καθένας από τους δύο έχει δύο επιλογές: να καρφώσει το συνεργάτη του ή να μην πει τίποτα. Αν δεν μιλήσει κανείς, θα καταδικαστούν στις μικρότερες ποινές. Αν ο ένας δώσει τον άλλο και ο άλλος σιωπήσει, αυτός που δεν μίλησε θα δεχτεί την μεγαλύτερη δυνατή ποινή, ενώ αυτός που έδωσε θα αφεθεί ελεύθερος. Και αν μιλήσουν και οι δύο, τότε και οι δύο θα δεχτούν μεσαίες ποινές (σύμφωνα με το παιχνίδι οι αστυνομία θα τηρήσει τη συμφωνία της ανταμοιβής όποιου μιλήσει). Οι δύο κρατούμενοι δεν μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και ο καθένας πρέπει να αποφασίσει αγνώστως την απόφαση του άλλου.

Για κάθε κρατούμενο υπάρχουν τέσσερα πιθανά αποτελέσματα: Να αφεθεί τελείως ελεύθερος, αποτέλεσμα που βαθμολογείται με 4. Να δεχτεί μια μικρή ποινή, που βαθμολογείται με 3. Να δεχτεί μια μεσαία, που βαθμολογείται με 2 ή να καταδικαστεί στη μεγαλύτερη ποινή, που βαθμολογείται με 1. Αν θεωρήσουμε την επιλογή της σιωπής ως στρατηγική της μεταξύ τους συνεργασίας, τη συμβολίζουμε με (Σ) ενώ το να καρφώσουν αποτελεί τη στρατηγική (Ι). Έχουμε λοιπόν το ακόλουθο σχήμα παιχνιδιού:

	Κρατούμενος 2	
	(Σ)	(Ι)
Κρατούμενος 1 (Σ)	3,3	1,4
(Ι)	4,1	2,2

Σύμφωνα με το σχήμα, για τον κάθε κρατούμενο, άσχετα με την επιλογή του άλλου, η καλύτερη επιλογή είναι να μιλήσει, δηλαδή η (Ι). Επομένως το λογικό αποτέλεσμα του παιχνιδιού είναι η αμοιβαία επιλογή της ιδιοτέλειας [(Ι)-(Ι)=3,3], που ωστόσο είναι χειρότερο από την αμοιβαία επιλογή της συνεργασίας, δηλαδή [(Σ)-(Σ)=2,2], που ωστόσο είναι χειρότερο από την αμοιβαία επιλογή της συνεργασίας, δηλαδή [(Ι)-(Ι)=3,3], επειδή όμως και οι δύο κρατούμενοι είναι εγωιστές, δεν μπορούν να πετύχουν αυτό το αποτέλεσμα. Γενικότερα, το Δίλημμα του Κρατούμενου είναι ένα παιχνίδι με την ακόλουθη μορφή:

	(Σ)	(Ι)
	(Σ)	x,x
(Ι)	y,z	w,w

όπου $y > x > w > z$. Οι γραμμές είναι οι επιλογές του παίκτη (1) και οι στήλες του παίκτη (2), ενώ τα αποτελέσματα [(x,x), (z,y), (y,z), (w,w)] αφορούν το πρώτο κάθε ζεύγους τον παίκτη (1) και το δεύτερο τον παίκτη (2). Κάθε περίπτωση όπου οι επιλογές των ατόμων μπορούν να περιγραφούν από το παραπάνω σχήμα χαρακτηρίζεται ως Δί-

λημμα Κρατούμενου.

3.2 Παράλληλοι του Διλήμματος του Κρατούμενου

Έχει προταθεί ο παραλληλισμός του Διλήμματος του Κρατούμενου με την κατανομή του δημόσιου πλούτου και τα προβλήματα της συλλογικής δραστηριότητας γενικότερα. Σύμφωνα με τη συλλογιστική, όταν ένα προϊόν παράγεται από μια συλλογικότητα αλλά τα μέλη της συλλογικότητας δεν μπορούν να εμποδιστούν από το να καταναλώνουν αυθαίρετα αυτό το αγαθό, τότε σταδιακά τα μέλη της συλλογικότητας θα σταματήσουν να συνεισφέρουν στη συλλογική παραγωγή και θα επιλέξουν τη στρατηγική (Ι), δρώντας το καθένα για το δικό του όφελος.

3.3 Το αντι-αναρχικό επιχείρημα σύμφωνα με το Δίλημμα του Κρατούμενου

- 1) Οι άνθρωποι είναι εγωιστές
- 2) Αφού οι άνθρωποι είναι εγωιστές, η κατανομή των δημόσιων αγαθών αποτελεί ένα Δίλημμα Κρατούμενου (ΔΚ)
- 3) Αφού η κατανομή των δημόσιων αγαθών είναι ένα (ΔΚ), τότε χωρίς καταναγκασμό αυτή δεν θα υπάρχει.
- 4) Ο καταναγκασμός μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο από το κράτος
- 5) Επομένως στην Αναρχία δεν θα είναι εφικτή η κατανομή των δημόσιων αγαθών
- 6) Επομένως το κράτος είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί η κατανομή των δημόσιων αγαθών.
- 7) Η κατανομή των δημόσιων αγαθών είναι απαραίτητη για μια "καλή" κοινωνία.
- 8) Επομένως η Αναρχία δεν θα είναι μια "καλή" κοινωνία.
- 9) Επομένως το κράτος είναι απαραίτητο για μια "καλή" κοινωνία.

4. Ένα αντεπιχείρημα

Το θεωρητικό μοντέλο του παιχνιδιού είναι ένας καλός τρόπος για να παρουσιαστούν τέτοιου είδους επιχειρήματα. Ωστόσο, θεωρώ πως οι θέσεις 1 έως 4 είναι λανθασμένες. Ως προς τη θέση (2), σύμφωνα και με τον Taylor, το Δίλημμα του Κρατούμενου δεν είναι η μόνη αντιστοιχία παιχνιδιού στη συλλογική δράση, αντίθετα υπάρχουν διαφορετικά σχήματα παιχνιδιού στα οποία η επιλογή της στρατηγικής της συνεργασίας (Σ) είναι πολύ πιο πιθανή. Το στατικό μοντέλο του Διλήμματος του Κρατούμενου δεν ανταποκρίνεται στην πλεινότητα των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων, όπου θα ταίριαζε περισσότερο το σχήμα του επαναλαμβανόμενου Διλήμματος του Κρατούμενου, όπου η επιλογή της συνεργασίας είναι, κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η ενδεδειγμένη τακτική, και επομένως η θέση (3) δεν ισχύει. Τέλος, η θέση (1) δεν ισχύει, διότι πρέπει να θεωρούμε πως ο αλτρουισμός αποτελεί (σε κάποιο τουλάχιστον βαθμό) χαρακτηριστικό των ανθρώπων.

5. Η κατανομή των δημόσιων αγαθών δεν είναι πάντοτε ένα Δίλημμα Κρατούμενου

Για να αποτελεί ένα παιχνίδι Δίλημμα Κρατούμενου, πρέπει να ισχύουν ορισμένες προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με τον Taylor, "κάθε παίκτης πρέπει α) να προτιμά τη μη-συνεργασία όταν ο άλλος παίκτης δεν συνεργάζεται και β) να προτιμά τη μη-συνεργασία ακόμα και αν ο άλλος παίκτης συνεργάζεται. Με άλλα λόγια, α) κανείς να μην θεωρεί σκόπιμο να προσφέρει από μόνος του για το κοινό όφελος και β) για κάθε παίκτη το μέγεθος του κοινού ωφέλους που παράγεται από τον άλλο αποκλειστικά να υπερβαίνει το όφελος που αντιπροσωπεύει για τον ίδιο το αποτέλεσμα της συνεργασίας, αφαιρώντας το κόστος της γι' αυτόν". Σε πολλές περιπτώσεις κοινής δράσης, το α) ή το β) ή και τα δύο δεν ισχύουν εμφανώς.

5.1 Παιχνίδια "κοτόπουλου"

Όταν δεν ισχύει ο όρος α), έχουμε αυτό που ο Taylor αποκαλεί παιχνίδι "κοτόπουλου". Σε παρόμοιες περιπτώσεις όπου συμφέρει στον παίκτη να προσφέρει στο κοινό όφελος, ακόμα και αν ο άλλος συμπεριφέρεται με ιδιοτέλεια, ενώ και οι δύο παίκτες θα προτιμούσαν να ήταν ο άλλος αυτός που θα εργαζόταν για το κοινό όφελος, έχουμε το ακόλουθο σχήμα παιχνιδιού:

	(Σ)	(Ι)
	(Σ)	3,3
(Ι)	4,2	1,1

Ο Taylor δίνει το παράδειγμα δύο γειτονικών αγροκτημάτων με κοινό αρδευτικό σύστημα, όπου το αποτέλεσμα μιας αμοιβαίας ιδιοτελούς συμπεριφοράς είναι τόσο καταστροφικό, ώστε το κάθε άτομο προτιμά να συντηρεί το αρδευτικό σύστημα ακόμα και από μόνο του. Με αυτό τον τρόπο προκύπτουν αμοιβαίες ρυθμίσεις που δεν καλύπτονται από το παιχνίδι Δίλημμα Κρατούμενου.

5.2 Παιχνίδια εξασφάλισης

Όταν ο όρος β) δεν ισχύει, τότε έχουμε αυτό που ο Taylor αποκαλεί παιχνίδια εξασφάλισης, δηλαδή μια κατάσταση όπου κανένας παίκτης δεν μπορεί από μόνος να συνεισφέρει αποτελεσματικά, οπότε η ιδιοτελής συμπεριφορά του ενός οδηγεί και τον άλλο σε μια αντίστροφη, ενώ αν ο άλλος συνεργαζόταν, θα προτιμούσε να συνεργαστεί και ο ίδιος. Σε αυτή την περίπτωση, το σχήμα του παιχνιδιού θα ήταν το ακόλουθο:

	(Σ)	(Ι)
	(Σ)	4,4
(Ι)	2,1	3,3

5.3 Συνεργασία σε παιχνίδι "κοτόπουλου" ή εξασφάλισης

Δεν θα έπρεπε να υπάρχει πρόβλημα αμοιβαίας συνεργασίας σε ένα παιχνίδι εξασφάλισης, στο βαθμό που το ενδεδειγμένο αποτέλεσμα και για τους δύο παίκτες προκύπτει από αυτήν. Με το παιχνίδι "κοτόπουλου" η αμοιβαία συνεργασία δεν είναι δεδομένη, είναι όμως πολύ πιο πιθανή απ' ό,τι στο Δίλημμα του Κρατούμενου.

6. Η συνεργασία είναι λογική επιλογή σε ένα διαδοχικό Δίλημμα Κρατούμενου

6.1 Γιατί διαδοχικό

Δεν υπάρχουν πολλές πιθανότητες αμοιβαίας συνεργασίας σε ένα

"νοκ-άουτ" παιχνίδι τύπου Διλήμμα Κρατούμενου, ωστόσο όπως αναφέρθηκε, αυτό δεν είναι ένα πραγματικό μοντέλο κοινωνικών σχέσεων. Οι περισσότερες κοινωνικές αλληλεπιδράσεις προϋποθέτουν επαναλαμβανόμενες επαφές, είτε στα πλαίσια ομάδας (με αόριστο αριθμό μελών) είτε μεταξύ δύο ατόμων. Επομένως, το ερώτημα είναι αν η αμοιβαία συνεργασία είναι περισσότερο πιθανή σε αλληλέλληλα παιχνίδια (ειδικά τύπου Δίλημμα Κρατούμενου). Ένα λογικό συμπέρασμα είναι ότι το γεγονός της συνέχειας αυξάνει την πιθανότητα συνεργασίας, που θα βασιζόταν στην εμπειρία από την προηγούμενη συμπεριφορά του παίκτη.

6.2 Διαδοχικό Δίλημμα Κρατούμενου

Υπάρχουν δύο σημαντικές υποθέσεις που πρέπει να γίνουν σχετικά με τα αλληλέλληλα παιχνίδια. Πρώτον, γίνεται η υπόθεση πως η αξία των μελλοντικών παιχνιδιών είναι για τον κάθε παίκτη μικρότερη από αυτή του τρέχοντος. Όσο μεγαλύτερο είναι το μέγεθος των κέρδους στο οποίο υστερούν τα μελλοντικά παιχνίδια, τόσο ελαττώνεται η αξία τους. Δεύτερον, ο αριθμός των παιχνιδιών που θα παιχτούν θεωρείται απεριόριστος. Αν ο αριθμός των παιχνιδιών ήταν γνωστός στους παίκτες, τότε θα ήταν λογικό να συμπεριφερθούν ιδιοτελώς στο τελευταίο, αφού ο άλλος παίκτης δεν θα είχε περιθώριο αντίδρασης. Όταν και οι δύο παίκτες το συνειδητοποιήσουν αυτό, τότε το προτελευταίο παιχνίδι παίρνει τη θέση του τελευταίου κ.ο.κ.

Ο Axelrod ανακάλυψε μια έξυπνη μέθοδο για να ερευνησει την καλύτερη στρατηγική για ένα επαναλαμβανόμενο Δίλημμα Κρατούμενου, χρησιμοποιώντας την αναμέτρηση δύο ηλεκτρονικών υπολογιστών. Παραδόξως, νίκησε ο υπολογιστής με το απλούστερο πρόγραμμα, που ονομαζόταν TIT FOR TAT. Η στρατηγική του ήταν η εξής: επέλεξε τη συνεργασία στο πρώτο παιχνίδι, και στη συνέχεια επέλεγε αυτό που ο άλλος παίκτης είχε επιλέξει στο προηγούμενο. Στο εξής, αυτή η στρατηγική θα αποκαλείται "B".

Η ισορροπία σε ένα επαναλαμβανόμενο παιχνίδι περιγράφεται από τον Taylor ως "η στρατηγική κατά την οποία κανένας παίκτης δεν μπορεί να επιτύχει μεγαλύτερο όφελος χρησιμοποιώντας διαφορετική στρατηγική για όσο διάστημα η στρατηγική του αντιπάλου παραμένει η ίδια. Αν λοιπόν ο παίκτης επιδιώκει ως αποτέλεσμα την ισορροπία, δεν έχει λόγο να επινοήσει μια διαφορετική στρατηγική". Με άλλα λόγια, είναι η περίπτωση στην οποία αν κάποιος παίκτης κάνει κάποια κίνηση έξω από αυτή τη στρατηγική, δεν θα βελτιώσει τα ωφέλη του. Επομένως η αμοιβαία συνεργασία θα προκύψει αν η στρατηγική "B" έχει οδηγήσει σε ισορροπία, αφού καμμία στρατηγική δεν θα έχει καλύτερα αποτελέσματα από ότι η "B" όταν χρησιμοποιείται ως απάντηση στην "B".

Axelrod, 1984, The Evolution of Cooperation, Basic Books
Taylor, 1987, The Possibility of Cooperation, Cambridge University Press, Cambridge